

DRAUGAS

PERIODICALS
June 12.

Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRŽELIO - JUNE 12, 2001

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06/11/01

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr.113

Kaina 50 c.

Konservatoriai sunerimę dėl

„Lietuvos dujų“ ateities

Vilnius, birželio 11 d. (BNS) — Seimo Tėvynės sąjungos (konservatorių) frakcijos seniūnas Andrius Kubilius ragina neskubėti tvirtinti „Lietuvos dujų“ privatizavimo modelio, aptarti jį Valstybės gynimo taryboje, o privatizavime norintias dalyvauti įmones priskirti dujų tiekėjams. Tokia nuomonė A. Kubilius išsakė pirmadienį vykusioje spaudos konferencijoje Seime.

Kaip žinoma, ūkio ministras Eugenijus Gentvilas praėjusią savaitę pareiškė neketinąs laukti, kol kai kurios Seimo frakcijos suformuluos savo nuostata dėl „Lietuvos dujų“ privatizavimo ir jau šį pirmadienį teiks vyriausybei tvirtinti bendrovės privatizavimo modelį. E. Gentvilas taip pat teigė, jog jau birželio 13 d. vyriausybė turėtų patvirtinti „Lietuvos dujų“ privatizavimo programą.

A. Kubilius priminė konservatorių siūlymą „Lietuvos dujas“ privatizuoti dviem atskirais paketais, 34 proc. bendrovės akcijų parduodant strateginiam Vakarų investuotojui ir tik 25 proc. — dujų tiekėjui. Konservatoriai teigė, nesąs nusiėmęs prieš lietuviško kapitalo dalyvavimą privatizuojant „Lietuvos dujas“, tačiau ragino nepainioti vietinio kapitalo su kai kuriais „lietuviškais oligarchais“, sukaupusiais kapitalą tarpininkaujant Rusijos dujų įmonei „Gazprom“.

Primęs neseniai pasirodžiusią informaciją, jog Rusijos teisėsaugininkai ketina tirti „Gazprom“ tarpininkų veiklą, A. Kubilius retoriškai klausė, ar Lietuvos teisėsauga talkins savo kolegoms iš Rusijos ir padės ištirti, kaip lietuviški oligarchai plovė „Gazprom“ pinigais.

A. Kubilius taip pat teigė, jog Lietuvoje veikiančios dujų tiekimo įmonės „Stela Vitae“ ir „Itera Lietuva“ turėtų būti priskirtos prie dujų tiekėjų ir galėtų varžytis dėl tiekėjams siūlomų 24 proc. „Lietuvos dujų“ akcijų.

„Jei, kaip siūlo ūkio ministro Eugenijus Gentvilas, 75 proc. „Lietuvos dujų“ akcijų paketas bus parduodamas kuriam nors konsorciui, vaizdu, jog pardavimas vyks be jokio konkurso“, tvirtino A. Kubilius. Jo teigimu, būsimajame susivienijime visiškai vyrautų bendrovė „Gazprom“.

Vyriausybė yra numatiusi strateginiam Vakarų investuotojui parduoti ne mažiau kaip 34 proc. „Lietuvos dujų“ akcijų. Dabar valstybė valdo 92 proc. šios įmonės akcijų.

Tėvynėje pasižvalgius

* Kauno meras Erikas

Tamašauskas pareiškė ypatingai atsakyti į vietos spaudos įtarinėjimus piktnaudžiavimu valdžia. Pirmadienį spaudos konferencijoje jis pažadėjo rengti jas „taip dažnai, kol jos jums neatsibos“. „Ateityje esu pasiryžęs kiekvieną savo sprendimą ir žingsnį viešai pakomentuoti ir atsakyti į visus klausimus“, sakė meras, reagudamas į vietinėje spaudoje pasirodžiusius įtarimus, esą jis piktnaudžiauja valdžia. E. Tamašauskas pasakojo, kad jo keturi asmenų šeima gyvena 38 kv. metrų ploto name, kur tėra du kambariai, katilinė ir sandėliukas. „Norėjosi išsivaduoti iš ankštų gyvenimo sąlygų, ir kai mūsų šeima nusprendė imti paskolą iš banko, apie jokią „merystę“ ne negalvojome“, aiškino meras. 2000 m. gruodį E. Tamašauskas iš Lietuvos žemės ūkio banko 15-kai metų paimė 70,000 litų paskolą savo namo šlaitinio stogo ir mansardos statybai.

(BNS)

* „Vyriausybės taktika at-

sistatydyti švariai“ nepasiteisins“, sakė Seimo vicepirmininkas, socialliberalas Artūras Skardžius. Pastaruoju metu nevengiantis aštrių žodžių valdancios koalicijos bendrininkų liberalų atžvilgiu, A. Skardžius įsitikinęs, kad dabartinė situacija negali būti ilgai toleruojama. „Jeigu vyriausybė ir toliau priims sprendimus kaip iki šiol, tikrai nematome galimybes išlikti šioje koalicijoje. Visi koalicijos partneriai — ne tik socialliberalai, bet ir centristai, modernieji krikdemai — turi būti įtikinti sprendimų teisingumu. Seimas neturi būti rąkų kilnojimo mašina“, kalbėjo A. Skardžius.

(L2, Elta)

* Užsienio reikalų minis-

terijos „klerikai“, nusprendę sutaupti kelis litus, prašymą dėl Audriaus Lazausko, pravarde „Lazeris“, vieno itariamųjų „Svainijos“ byloje, išdavimo Lietuvai ir Ispanijai vežė patys, užuot siuntę greituojų paštu. Taip buvo sušlugdyta takstantis litų ir didelių pastangų kainavusi policijos rengta „Lazerio“ sulaikymo operacija. URM išvadą, kad jis yra kaltas dėl Lazerio paleidimo, ambasadorius Ispanijoje V. A. Dambra pavadino „užgaulia ir neteisinga“.

(L2, Elta)

* Vyriausioji tarnybinės

etikos komisija negavo 16 Seimo narių deklaracijų ir rengiasi jiems pritaikyti administracines nuobaudas. Už deklaracijos nepateikimą gali būti skirta bauda nuo 500 iki 1,000 litų.

(L2, Elta)

* Prezidentas Valdas

Adamkus birželio 9 d. buvo išleistas iš ligoninės, kur prieš savaitę jam buvo operuota dešinioji akis. Kaip sakė prezidento atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė, prezidentas pirmadienį ketina pradėti dirbti. Prezidentui kol kas rekomenduojama nevarginti operuotos akies. Pirmadienį valstybės vadovo darbotvarkėje numatytas susitikimas su patarėjais, darbas su korespondencija. 74 metų prezidentui dešiniojos akies tinklainės operacija buvo atlikta Vilniaus universiteto Santariškių ligoninėje.

* Skandalingai nuvilni-

jės protezus gaminančios Kauno bendrovės „Ortopedijos technika“ skolų aidas artėja atomazgos link: dabartinis įmonės vadovas Artūras Teišerskis, nuo gruodžio mėnesio vadovaujantis didžiausiai Baltijos valstybėse ortopedijos įmonei, kaltinamas piktnaudžiavimu. Jam iškelta baudžiamoji byla.

(KD, Elta)

Birželio 9 dieną pasaulyje garsejantis Lietuvos lakūnas Jurgis Kairys virš Galvės ežero prie Trakų pilies lėktuvu atliko naują akrobatinį skrydį aukštyn ratais.

Vilniaus meras nebijo sostinės „dviratizacijos“ grimasų

Vilnius, birželio 11 d. (BNS) — Pirmadienį Vilniaus miesto savivaldybė, tęsdama renginį „Dviratis išrastas. Vaziuok oranžiniu“, išleido 500 oranžinių dviračių daugiau kaip 100 buvo sugadinti, daugiau nei 200 gali būti pagauti. Kaip skelbia spauda, pavogti oranžiniai dviračiai buvo parduodami už 20 litų, o perdažyti — už 50 litų. Visi dviračiai buvo nupirkti už rėmėjų lėšas ir apdrausti.

Sostinės meras tikisi, kad policija ankstyvą arba vėliu aptiks visus vogtus dviračius, nes jie pagaminti specialiai savivaldybei, „oranžiniai“ gerokai skiriasi nuo serijinės gamybos dviračių. Be to, ant kiekvieno dviračio yra iškaltas specialus numeris.

Be į gatves jau grįžusių 100 dviračių, juos remontuojančioje UAB „Avarija“ dar 30 smarkiai sugadintų dviračių, kuriuos dar bus mėginama „atgaivinti“.

Pirmadienio rytą užsienyje besilankantis Vilniaus meras Artūras Zuokas teigė, jog nėra nusivylęs pirmaisiais sostinės „dviratizacijos“ rezultatais ir tikisi, kad oranžinių savivaldybės dviračių vogimo

Socialdemokratų partijos vadovas, buvęs prezidentas Algirdas Brazauskas kalba apie koaliciją su Naująja sąjunga (NS, socialliberalais), tačiau atmeta galimybę prisijungti prie dabartinės valdancios koalicijos. A. Brazauskas interviu „Lietuvos rytui“ pareiškė, jog pastarųjų mėnesių balsavimai Seime parodė, kad socialdemokratų ir socialliberalų požiūriai panašūs, o tuo tarpu socialdemokratų ir liberalų programos yra per daug skirtingos. „Socialliberalai yra nemaža partija ir frakcija Seime. Antra, jų nuostatos yra labai panašios į socialdemokratų. Netgi partijų pavadinimų šaknis yra ta pati“, sakė buvęs prezidentas, pastaruoju metu minimas kaip kandidatas į premjero postą. Tuo tarpu apie galimybę išsijungti iš valdanciąją koaliciją A. Brazauskas vertina skeptiškai. „Tai būtų negali, nes tai — neįmanomas dalykas. Liberalų ir socialdemokratų principai bei programos — per daug skirtingi. Negalime sukliauti nesuklijuojamų dalykų — kaip ugnies su vandeniu“, sakė A. Brazauskas.

(BNS)

* JAV rastas donoras, ku-

ris gali išgelbėti kraujo vėžiu sergančią kaunietę Žanetą Rutkauskaitę. Donoras — kerliu mėnesių kūdikis, kurio kraujyje aptikti penki antigenai, atitinkantys esantiems Ž. Rutkauskaitės kraujyje. Netinka tik vienas, šeštasis, antigenas, tačiau specialistai patarė rizikuoti, nes tokio kraujo kaip kaunietės jie išvis nėra matę.

(LR, Elta)

* Kretingos rajone, Nau-

sodžio telkinyje „Geonafos“ specialistai kartu su kolegomis iš Vokietijos ir Lenkijos baigė du mėnesius trukusį grežimo darbus grežinyje „Nausodis-8“. Jame vietoj planuotų 80 tonų naftos per parą gręžinio išbandymo metu išgaunama apie 130 tonų. Tai yra aštuntasis gręžinys Nausodžio telkinyje, kuriame šiuo metu jau naudojami keturi gręžiniai. Pradėti pramoninę naftos gavybą naujajame gręžinyje planuojama liepos pradžioje, prieš tai atlikus detalų poveikio aplinkai vertinimą. Tikimasi, kad Nausodžio telkinyje iš viso yra apie 500,000 tonų išgaunamos naftos.

(Elta)

* Kitamet Vilniuje susi-

rinks dainininkai iš viso pasaulio, o birželio 9 d. Kaune Dainų slėnyje vyko savotiška jos generalinė repetitija, kurioje 4,000 dainininkų choras išbandė būsimąjį repertuarą. Bendrai dainai išsiriakavo 28 mišrus suaugusiųjų, 8 moterų, 4 vyrų, 28 jaunučių, 13 jaunių, 3 merginų, 7 mišrus jaunimo choras.

(KD, Elta)

* Neatsiradus pakanka-

mai rėmėjui, visame pasaulyje žinomas maratonininkas kretingiškis Piotras Silkinas buvo priverstas kuriam laikui atidėti savo žygį, kurio metu ketino apibėgti Europą.

(L2, Elta)

* Buvęs Kauno „Žalgirio“

krepšininkas, 33 metų Darius Lukminas birželio 9 d. susituokė su 32 metų kauniete Vitalija Vaitkevičiene. Abiem tai buvo antroji santuoka. Krepšininkas su žmona Asta išsiskyrė po dešimties bendro gyvenimo metų.

(KD, LR, R, Elta)

* Birželio 9 d. Kaune nu-

griauduėjo antroji tarptautinė baikerių šventė „Bike Show Millennium: baikeriai — kelio dievai-2001“. Į renginį atvyko daugiau kaip 1,000 „pieno žirgų“ iš Lietuvos ir užsienio valstybių. Baikerius sveikino miesto vadovai, o šventės kulminacija tapo įspūdingas ugnies salvių salutas ir striptizo šokėjų pasirodymas. Renginį surengė buvęs Kauno meras Vytautas Štusauskas.

(KD, L2, R, LR, Elta)

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Terre Haute, Indiana. Timothy McVeigh, kuris buvo nuteistas už federalinės administracijos pastato Oklahoma City sprogdinimą, pirmadienį federaliniame griežto režimo kalėjime įvykdė mirties bausmę, pranešė kalėjimo viršininkas Harley Lappin. T. McVeigh 1995 m. prie minėto pastato atvažiavo sprogmenų prikimštu automobiliu ir jį susprogdino. Per šį didžiausią teroro aktą JAV teritorijoje žuvo 168 žmonės. T. McVeigh egzekuciją stebėjo 350 žmonių; 30 jų — pačiame kalėjime, o kiti Oklahoma City stebėjo tik jiems skirtą televizijos transliaciją. Nuteistajam į veną buvo suleista trijų nuodingų medžiagų, kurios iš pradžių nuslopino sąmonę, paskui nutraukė kvėpavimą ir galop sustabdė širdies darbą. Visa egzekucija užtruko maždaug 10-15 minučių. Egzekucijos metu prie kalėjimo susirinko demonstrantų — tiek mirties bausmės šalininkų, tiek priešininkų. Pagerdami Oklahoma City sprogdinimo aukas, kai kurie žmonės surengė 168 tylos minutes. Federalinė vyriausybė mirties bausmės nėra įvykdžiusi nuo 1963 m.

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush pirmadienį pareiškė: „Oklahoma City sprogdinimo aukos sulaukė ne keršto, bet teisingumo“.

Skopje. Vietos albanų sukilėliai pirmadienį pareiškė, jog gerbs laikinąjį ugnies nutraukimą, apie kurį paskelbė Makedonijos vyriausybė. Taip ji atsakė į sukilėlių grasinimą pulti sostinę. „Dabar, kai mums siūlomos paliaubos, mes jas gerbsime“, telefonu pareiškė sukilėlių Nacionalinės išlaisvinimo armijos (NIA) vyriausias atstovas Den Korabi. Pasak jo, sukilėliai vis dar laikosi savo birželio 7 d. pateikto paliaubų pasiūlymo, pagal kurį, jie ugnimi atsakys, tik jei juos puls vyriausybės pajėgos. Makedonijos vyriausybė pirmadienį paskelbė „laikiną ugnies nutraukimą“ keturias dienas trukusiam pūlimė prieš etninį albanų sukilėlius kontroliuojamus kaimus, kad palengvintų sunkią civilių asmenų padėtį, bei atstatytų vandens tiekimą vyriausybės kontroliuojamame mieste.

Kathmandu. Nepale pirmadienį atlikta pirmoji iš dviejų tradicinių hinduizmo ceremonijų išduotos karališkosios šeimos dvasioms bei nelaimėms iš karališkiųjų rūmų išvaryti. Per ceremoniją vienas brahmanas sulaužė vieną griežčiausių hinduizmo tabu, kad sau priimti rūmų nelaimės. Apsirengęs nužudytųjų karaliui Birendra šis dvasininkas, kuris visą gyvenimą buvo vegetaras, suvalgė gyvulio kaulų čulpų ir ant dramblio iškeliavo į savanorišką tremtį į nuošalią šios Himalajų karalystės vietovę. Panaši ceremonija bus atlikta ir del Birendros sūnaus Dipendros, kuris, liudininkų pasakojimais, nušovė karalių, karalienę, dar septynis karališkosios šeimos narius ir tada šovė į save. Ištiktas komos jis dar gyveno kelias dienas, per kurias buvo paskelbtas naujojo karaliumi, todėl pagal tradiciją „kat to“ ceremonija reikia atlikti ir jam. Ji įvyks trečiądienį. Valdžia tikisi, kad ceremonijos ir speciali komisija, tirianti birželio 1-osios žudynių aplinkybes, pagaliau leis užverti šį vieną liūdniausių Nepalo Karalystės istorijos puslapių.

Ženeva. Buvęs Kremiaus ūkvedys Pavel Borodin pirmadienį atvyko į Ženevos aukštąjį teismą atsakyti į Šveicarijos pateiktus kaltinimus pinigų plovimu, tačiau žadėjo nieko nepasakoti. „Aš jau atsakiau į visus klausimus Rusijoje. Neturiu čia ką veikti“, atvykęs į teismą pareiškė P. Borodin. Išvykdamas iš Maskvos, jis sakė, kad teisme ketina tylėti. Į klausimus jis neatsakė ir per pirmąjį Ženevos teismo posėdį gegužės 17 d. „Jis pasinaudos savo konstitucine teise tylėti, kaip ir praėjusią kartą. Ponas Borodin negalvoja, kad tai yra (įstatymų) pažeidimas. Jis neturi patvirtinti pažeidimo, kuris neegzistuoja“, sakė vienas jo advokatų. P. Borodin kaltinamas 25 mln. JAV dol. komisinių, gautų iš Šveicarijoje įsikūrusių firmų, plovimu. Komisinis jis gavo už pelningų Kremiaus restauravimo sutarčių suteikimą 1995 ir 1996 metais. Ženevos kantono kaltinamieji rūmai balandžio 12 d. nusprendė paleisti P. Borodin iš arešto už 5 mln. Šveicarijos frankų (12 mln. litų) užstatą, kurį sumokejo Rusijos valdžia. Dabar P. Borodin toliau eina Rusijos ir Baltarusijos sąjunginės valstybės sekretoriaus pareigas.

Minskas. Baltarusijos prezidentas Aleksandras Lukašenka parlamento aukštųjų rūmų uždarame posėdyje netiesiogiai patvirtino ketinąs dalyvauti prezidento rinkimuose. Prezidento rinkimų kampanija Baltarusijoje oficialiai prasidėjo penktadienį, birželio 8 d., rinkimai paskirti rugsėjo 9 d.

Austin, Texas. JAV prezidento George W. Bush dukra Barbara, buvo nuteista lygtinai ir jai buvo paskirtos aštuonios valandos visuomeninių darbų. 19-Metė Yale universiteto studentė buvo teisiama dėl praėjusio mėnesį jai pareiktų kaltinimų neteisėtai vartojant alkoholio, pranešama remiantis teismo dokumentais. B. Bush ir jos dvynė sesuo Jenna su teisėsaugininkais praėitą mėnesį susidūrė, kai Jenna, pasinaudodama svetimu asmens pažymėjimu, bandė nusipirkti alkoholio, o Barbara gerė svaigalus viename Austino bare. Texas valstijoje alkoholi vartoti leidžiama tik nuo 21 metų. B. Bush pripažino kaltinimą nesunkiu nusikaltimu ir sutiko lankyti paskirtas paskaitas apie alkoholio žalą bei sumokėti 51.25 JAV dol. teismo išlaidų. Tuo tarpu J. Bush neigia kad naudodamasi svetimu asmens pažymėjimu bandė nusipirkti alkoholio koteilių. Anksčiau J. Bush buvo pastebėta gerianti alų viename nakvinių Austino barų. Prezidento dukra neneigė vartojusi alkoholi ir jai buvo paskirtos paskaitos apie alkoholio žalą bei keletas valandų visuomeninių darbų. Prezidentas G. W. Bush yra prisipažinęs, kad jaunystėje turėjo problemų dėl alkoholio ir kad kartą buvo sustabdytas, kai neblaivus vairavo automobilį. Jis tvirtina, kad alkoholio visiškai nebevartoja nuo 1986 metų.

Sutrupinimai: K - „Klaipėda“, KD - „Kauno diena“, LA - „Lietuvos aidas“, LR - „Lietuvos rytas“, L2 - „Lietuvos žinios“, R - „Respublika“.

Naudotasi Lietuvos grįžimo į tėvynę informacijos centro medžiaga.

KALENDORIUS

Birželio 12 d.: Anupras, Dove, Kristijonas, Mikantė, Ramūnas, Ramūnė, Rota.

Birželio 13 d.: Akvilina, Antanas, Kunotas, Skaltė.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

JAU KETVIRTOJI!

Jonas Adomavičius
Kvieslys sveikaton

Kad dr. Jonas Adomavičius yra labai darbštus, niekas neabejoja: juk yra per metų metus prirašęs daugybę straipsnių įvairioms sveikatos temoms, davęs begales patarimų, kaip sveikai gyventi ir sulaukti ilgo amžiaus. Straipsnius jis teberašo ir dabar, bet, malonu pastebėti, kad pastaruoju metu straipsnių rinkiniai spausdinami knygoje, pavadintoje „Kvieslys sveikaton“.

Knygą leidžia „Valstiečių laikraštis“ Lietuvoje. Šiomis dienomis išleista jau ketvirtoji „Kvieslys sveikaton“ (Žmogaus tapimo žmogumi pamatai) knyga, kaip ir pirmosios trys, susidedanti iš dr. Adomavičiaus radijo paskaitų ir straipsnių. Knyga 430 psl., kietais viršeliais, papuošta dail. Jadvygos Paukštelienės piešiniu. Leidklos adresas: „Valstiečių laikraštis“, Laisvės pr. 60, 2056 Vilnius. Užsakymo nr. 156. Kaina neturintis prirašęs daugybę straipsnių.

Kiekvienas šios žemės gyvis stengiasi būti tokiu, kokių jį Kūrėjas (Gamtą) numatė būti. Tai ir yra jo gyvenimo tikslas, neišsikiriant ir žmogaus, kurio svarbiausias savitumas yra visuomeniškumas, panašiai kaip bičių ar skruzdėlių.

NORMALIU ŽMOGUMI TAPIMAS

Visuomeniškumą, tai yra ne tik sau, bet ir kitam naudoti teikiančiu asmeniu, tampa tik visapusiškai sveikasis: kūnu, protu ir jausmais — nusiteikimais normalusis, tik toks, kuris, padorai gyvenamasis, nekenkia (netikusi maistu, rūkalais, svaigalais, tinginyse ir kt.), kitam (apkalbomis, netalkinimu gėryje, įvairpū kenkimu iki žmogžudystės) ir aplinkai (teršalais, triukšmu, netvarka ir kt.).

Dabar žmogus netausoją kūno sveikatos; vengia sveiko maisto, negeria pakankamai tyro vandens, nesinaudoja galima apsauga nuo ligų ir kt. Proto sveikata taip pat apseista — protas nelavinamas, nenaudojamos geriausios priemonės — knygos, mokslo įstaigos, išmintingų artimųjų parama.

Bene daugiausia dabar apseista jausmų — nusiteikimų, nusistatymų, apsisprendimų sritis. Žmogaus išlikimui būtinas visuomeniškumas dažnai yra pakeičiamas gyvuliškumu, kuris net gyvulių užgauna, nes šis dažnai elgiasi tvarkingiau už nevisuomenišką asmenį.

Jausmų sveikatos įgyjama nuo atsiradimo momento, kai naujagimis subręsta — 21 metų sulaukia, esti maitinamas ne tik kūnui, protui, bet ir asmenybei — jausmams tinkamu maistu, visokio kitokio netikusio, kad ir religinio, tautinio, rasinio bei lietuviško maisto atsikant.

Smegenys yra žmogaus veiklos organas. Jas sudaro sudėtingiausios ląstelės — neuronai. Beveik visų jų veiklą lemia prigimtis. Smegenys yra trapias organas ir labai jautrus įvairiems poveikiams — tai lemia suaugusio žmogaus tam tikrą elgesį.

Todėl liaukinės žaloje vaiko smegenis. Pirmiausia tvarkytis turi tėvai, artimieji, mokytojai ir dvasiškiai. Kunigų seminarijos turi išleisti kvalifikuotus psichologijos specialistus, o nesitenkinti vien parapijų valdininkų rengimu. Dabar gana dažnai visų giriamas pavyzdingas dvasiškis taip kalba: „Daryk visada viską tik gerai, nes Dievas visada tave mato, ką tu darai“.

Tai ir dabartinių dvasiškų didžiausia daroma žala žmogui. Tai gražūs žodžiai, bet jie

kaip angis skaudina, nes yra nepsiologiški: prilygsta parugęje prištai karvei — ji tol neada rugių, kol virvė jai neleidžia, o nutukus virvei, rugių ne tik suėda, bet ir išmindžioja.

Taip atsitinka visur ir atsitiko dabar Lietuvoje.

Dėl to nekaltinkime ko nors kito, o gyvenimo vadeles imkime į savo rankas. Tik tada mūsų gyvenimo vežimas ims riedėti normalia žmogui būtinu linkme. To viso geidžiame, todėl imkime tinkamus veiklos. Palikime girtuoklius tvarkytis pagal jų išgales, o mes visas jėgas sutelkime, kad pamirštą vaiką žmogumi būtų užaugintas, ne vien bažnyčių stogais bei jose stacionais rūpinkimės. Kiek Kristus patatė Šventyklą? O mes miegame — religinius niekus išpuošose šventovėse išdarinėjame. Liaukimės taip elgtis.

Kūrėjui už malones atsidėkoti galime ir mokyklų salėse, prie pakelės Rūpintojėlio, darbovietės ar namuose, tol, kol parapijoje įkursime baziems apsaugos arteles, alkanams valgyklėles, neįdengtiems vėpyklas, audyklas. Tik tokia veikla ves mus į šventyklas, dar jų sandėliais nepavertus.

Būtina vaikams diegti žmonišką žmogaus pagrindus. Kitaip galutinai ištuštės jau apytūštes šventyklos, klebonijos ir vienuolynai. To mes nenorime, todėl imkime žmogaus žmogumi pavertimo veiklos. Tada ir mes galėsime išvysti nemeluotai laisvą — nepriklausomą Lietuvą, kurioje gyvens laimingi mūsų šaliai. Prie jų ir mes, išivairai, sparciau ir gausiau jungsimės.

Kiekvienam žmogui yra būtina prisikelti normaliam gyvenimui. Paniekinęs dorovę, protingas neįsimintingasis pavertė šią žemę asarų pakalne; tada nusiminusysis nosimi emė žemę arti.

Šitos liguistumas virsta pilnutine sveikata, džiugesiu, pašaima, dorovės sugrįžimu — kai pakankamai pasidabinama išmintingumu: gebėjimu kasdien atlikti bent vieną svarbų naudingą darbą. Tas kaip šarvas saugo asmenį nuo visokio irzlumo. Tada žmogus pajęgia pats savo vežimo vadeles laikyti savose rankose — saule džiaugtis ir likti nemeluotai ištikimas Gamtos — Kūrėjo nuostatoms.

Toks prisikėlimas kiekvienam būtinas nuo mažens ir nuo dabar, kad nemeluotam Gėriui imlūs galėtume būti. Sekmės!

Jonas Adomavičius, MD

„Kvieslys sveikaton“, 4 dalis

Hamburg miesto (Vokietija) ugniagesiai Vilniaus I priešgaisrinei gelbėjimo komandai padovanojo medicininio gelbėjimo automobilį. Gedimino Žilinsko (Elta) nuotrauka

MELANOMA — VIENA PAVOJINGIAUSIŲ ODO VĖŽIO FORMŲ

Melanomos plitimas pasaulyje kelia vis didesnį nerimą specialistams. Liūdna statistika vertia susimąstyti, ar ne per brangiai mokama už grožio industrijos propaguojamą tamsiai idegusį, žvilgantį kūną. Vartotojai šį grožio kultūrą neretai suvokia tiesiogiai — tereikia paskrudinti kūną saulėje ar soliariume, ir tapsi savotiško grožio elito dalimi. O kaip yra iš tiesų?

Kokia tai liga?

Melanoma pasireiškia įvairaus dydžio ir pavidalo virš odos pakilusiais rusvai juodais dariniais — jie panašūs į apgamus. Melanoma gali iš karto atsirasti kūno odoje be išėjimo. Pamažu navikas didės, kis forma, spalva. Išopėjęs kraujuoantis navikas gali būti melanoma, kuri metastazuoja į artimiausius limfmazgius ar bet kuriuos kitus organus.

Skatinantys veiksniai

Saulės skleidžiami UVB ir UVA tipo ultravioletiniai spinduliai — vieni iš svarbiausių veiksnių, skatinančių melanomų, t.y. piktybinių navikų, atsiradimą. UVB spinduliai skatina tamsaus pigmento — melanino, natūraliai apsaugantį nuo kenksmingų spindulių poveikio ir turintį reikšmę melanomų atsiradimui, gamybą odoje. Saulės pažeistose odos ląstelėse jis kyla ir paviršiu, siekdamas apsaugoti gilesnius odos sluoksnius.

Kaip užkirsti kelią?

Svarbu saugoti odą nuo idegimo. Iki 6 mėnesių amžiaus kodikiui apskritai nederėtų patirti tiesioginio saulės spindulių poveikio. Specialistai kontraversiškai vertina soliariumų poveikį. Naudojantis jo paslaugomis, privalu įsitikinti, kad jis — modernus, lempos — naujos, ir jokių būdu neužmiršti drėkinamųjų kremų, naudojamų po kaitinimosi soliariume.

Įvairios kosmetikos priemonės — kremai, pieneliai, losjonai, — apsaugantys nuo kenksmingo saulės poveikio, turi tapti būtina kiekvieno žmogaus higienos rinkinio dalimi. Kartais jos ne vien apsaugo nuo kenksmingų spindulių, bet ir stabdo odos senėjimą. Labai svarbu balzamu, turinčiu ne mažesnę nei 15 SPF apsauginį filtrą, apsaugoti lūpas — jos labai jautriai reaguoja į kenksmingus spindulius.

Melanomos diagnostika

Ankstyvoje stadijoje diagnozuota liga nekels pavojaus gyvybei. Patyręs specialistas ir plika akimi gali maždaug 70-80 proc. atvejų nustatyti diagnozę. Siekiant nustatyti tikslesnę ligos diagnozę, atliekama dermatoskopija, po kurios pagal daugybę kriterijų nustatoma, kiek supiktybės apgamai ir kaip ji gydyti. Norint galutinai patvirtinti melanomos ar kito piktybinio odos naviko diagnozę reikalingi histologinis ir citologinis tyrimai.

Gydymo būdas ir metodai

Pagrindinis melanomos gydymo būdas yra chirurginis. Operacijos apimtis, ar plačiai šalinti naviką, ar reikia papildomai pašalinti sritinius limfmazgius, priklauso nuo ligos (naviko) išplitimo. Ligos stadija, arba naviko išplitimas, lemia tai, kiek giliai melanoma yra peraugusi odos sluoksnius ir koks jos storis. Kai navikas įaugęs į odą iki 0,75 mm, išgyja visi pacientai. Jei navikas įaugęs 1,5 mm, tikimybė pasveikti mažėja, o jei peraugimo gylis daugiau nei 1,5 mm, pasveikimo galimybė labai menka.

Imunoterapija ir chemoterapija — papildomi gydymo metodai, skiriami po operacijos, kai liga išplitusi (naviko peraugimo gylis — daugiau negu 1,5 mm arba yra metastazių).

Apgamai — tai dar ne melanoma

Nėra jokios prasmės griebtis naikinti visų igimtų ar vėliau atsiradusių apgamų, nes gali atsirasti naujų. Be to, nuo besaikio procedūrų lieka randai. Svarbu išsivaduoti nuo apgamų ir su jais susijusias ligas gaubiančių mitų — esą prilietę apgamai ir susirgai odos vėžiu. Kriterijai, pagal kuriuos žmogus gali įtarti pirmuosius apgamo piktybiškumo požymius:

- asimetrija;
- pakitęs kontūras;
- spalva;
- dydis (daugiau nei 6 mm).

Į žmonių, rizikuojančių ankstyviau ar vėliau susirgti melanoma, grupę patenka:

- asmenys, turintys ypač daug (daugiau nei 30) apgamų, kurių dydis didesnis nei 6 mm;
- asmenys, turintys igimtų apgamų, kurie pakito;
- raudonplaukiai, žydrų akių ir strazdanoti blyškia odžiai. Tokio odos tipo asme-

nis tris kartus dažniau serga melanoma ir odos vėžiu;

• asmenys, sunkiai įdegantys ir greitai nudegantys saulėje;

• asmenys, kurių šeimoje buvo sirgusių melanoma. Pirmos eilės giminės pavojus 4 kartus didesnis susirgti melanoma nei tolimiems.

„Sveikas žmogus“, 2000 m. sausis

AKCIJA „SUSTOK!“ SAVO TIKSLĄ PASIEKĖ

Dvi savaites trukusi Vilniaus savivaldybės narkomanijos prevencijos akcija „Sustok!“ savo tikslą pasiekė. Akcijos sekmę rodo padidėjęs telefono skambučių į prevencijos tarnybą skaičius ir tai, kad daug daugiau žmonių, nei paprastai, apsilankė Lietuvos AIDS, Priklausomybės ligų, Jaunimo psichologinės paramos centruose, taip pat Narkomanų reabilitacijos dienos centre „Noriu būti“.

Akcijos „Sustok!“ tikslas buvo ne moralizuoti, smerkti ar teisti, o kiekvienam padėti suvokti tiesą apie narkotikus, informuoti apie prevencijos tarnybas. Jos metu įvairiais vilniečių susibūrimo vietose lankė autobusus su vaizdo įranga, kuriame buvo rodomas režisieriaus Mariaus Bagdonavičiaus filmas „Peržengė ribą“, dalijami plakatai, lankstinukai, informaciniai leidiniai „Kur kreiptis pagalbos“, „Kaip atsispirti grupės spaudimui“, „Mano teisės“ ir kt. Ši literatūra buvo platinama ir kino teatruose „Skalvija“, „Vilnius“ bei „Lietuva“.

Per akciją „Sustok!“ 676 vilniečiai pasirašė ant plakato, paremdami tarptautinę kovą prieš ŽIV deklaraciją. Tarptautinė deklaracija su tūkstančiais kitų valstybių piliečių parašų bus pateikta Jungtinių

Tad savo siūlomąje progra-

Vilniaus universiteto Vaikų ligoninėje sunkiai sergančių vaikų skyriuje sveikata Jūratės Pekarienos sūnus iš Biržų rajono. P. Štutienės nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto ilaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesimokame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metai	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$50.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$55.00	\$45.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant (Lietuva):			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šėštadienio laida reguliariu paštu	\$65.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpalis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamose, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiikyti kopiją.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkyti dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktuškai. Susitarimai kalbėti angliskai arba lietuviskai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas.
Kaltamas lietuviskai
6919 W. Archer Ave., Suite 5 & 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-238-6965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILLOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 698-4055
Valandos pagal susitarimą

moje Vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivystės sąjūdžio ir pabrėžia būtinybę burtis į aktyvias grupuotes, vadovaujamąs pedagogų ir kitų specialistų. Į talką, ypač veiklos pradžioje, patariama kviešti didesni patyrimą turinčių visuomeninių organizacijų atstovus. Padėti moksleiviams organizuoti raginami visi. Tėvynę ir jos vaikus mylintys žmonės. Narkomanijos plėtimasis — tai ne tik pedagogų, gydytojų, kunigų, valdininkų problema, ji — visuotinė, rašoma vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio programos remėjų kreipimėsi į visuomenę.

* Stipriausieji Lietuvos moterų krepšinio klubai nutarė steigti naują lygą — viešąją įstaigą Lietuvos moterų krepšinio lygą. Lygos direktore išrinkta 34 metų kaunietė Audra Ginelevičienė. A. G.

* Medicinos įrangos gamintoja „Viltechmeda“ parduos Brazilijai infuzinių švirkštinių siurblių už 0,8 mln. JAV dol. Ateityje ši įranga pagal lietuviškas technologijas ten bus ir gaminama. (V2, 2001)

UKRAINOS PADĖTIS SUNKĖJA

E. RINGUS

Artimi ir tolimi Ukrainos kaimynai negali nematyti jos likimo. Stebi jį Europos valstybės, Stebi Ameriką, Azijos galios. Prieš dešimt metų sugriuvusi sovietų imperija vėl bando atsistatyti. Jau beveik prisijungę Baltgudiją ir Moldaviją. Jų pavyzdžiu sekia, savo dažnomis kelionėmis į kaimyninius Azijos kraštus, Putin kalbina, siūlydamas paramą žaliavomis ir apsauga nuo kraštutinių islamistų. Du kaimynai: Gruzija ir Tadžikistanas paramos neaisako, kaip tai darė prieš porą metų. Gruzijai reikalinga nafta ir dujos, Tadžikijai — apsauga nuo islamistų įtakos iš Afganistano. Todėl Gruzijoje ir toliau liks rusų daliniai, o Tadžikijoje sienas gins Maskvos parašiotininkai. Atstatyti rusišką imperiją Vladimir Putin palengvina faktas, kad laisvų kraštų prezidentais tapo ne žymūs disidentai, bet buvę patys stambiausi „aparattikai“. Dabartinis Ukrainos prezidentas Kučma buvo raketų fabriko direktorius Dnepropetrovsk, vis dar palaikantis komercinius ryšius su padaliniais Rusijoje, ir eksportuojantis raketas į įvairius kraštus.

Daug vilčių buvo dėta į Rusijos — Ukrainos skyrybas ir apie galimą susitaikymą ne daug kas galvojo. Iš visų tautų, priklausiusių sovietų imperijai, daugiausiai aukų patyrė ukrainiečiai — nuo carų, o ypač Stalino. Carai bandė rusinti, o Stalinas naikinti ūkininkus. Per kolchozavimo laikotarpį 1930-1932 m. badu mirė keli milijonai ūkininkų. Likę gyvi, buvo vežami į Sibirą ir Kazachstaną. Didelis skaičius ukrainiečių buvo gabenami į Sibirą, po Antro pasaulinio karo už „bendradarbiavimą“ su vokiečiais, už ginkluotą pasipriešinimą, kuris užsitęsė iki 1950 m.

Kova dėl Ukrainos prasidėjo tuojau po nepriklausomybės paskelbimo. Į Ukrainą iš visų finansinių įstaigų pradėjo plaukti milijardai dolerių. Už išmontavimą atominių ginklų ir Černobilio stoties uždarymą Amerika mokėjo be didelių derybų, siuntė į Kijevą ekonomistus, bandė pakeisti ekonominę sistemą, demokratizuoti kraštą, niekados negyvenusi laisvo gyvenimo. Tačiau kažkodėl pro pirštus praleido svarbiausią momentą: nepapirė naujam kraštui tinkamos konstitucijos. Kažkodėl visų buvusių res-

publikų konstitucijos leido naujiems prezidentams valdyti kraštą, panašiai į monarchus. Prezidentas turi teisę skirti premjerus, gubernatorių, paleisti parlamentą, paskelbti referendumus. Pats prezidentas gali būti pašalintas tik tada, kai opozicija gali surinkti 80 proc. balsų. Tokiomis teisėmis naudojamas, dabartinis prezidentas emė valdyti kraštą, visiškai nesiskaitydami su tauta. Kaip Jelcinas Rusijoje, Kučma, apsisūpęs savo sėbrais, dabar jau tapusiais turtuoliais (oligarchais), pradėjo elgtis panašiai į valdovą. Iš Amerikos ir Europos bankų atvykę kapitalai tik iš dalies buvo panaudoti Ukrainos ūkio pertvarkymui. Daug milijonų „perplaukė“ užjūrio bankus, į naujų turtuolių sąskaitas.

Pirmas Kučmos premjeras Lazarenko į savo sąskaitą perkėlė 100 milijonų dol. ir dabar jau sėdi San Francisko kalėjime. Jo bendradarbis kooperuoja su Amerikos organais ir galbūt išsiaiškina daug naujų panašių pareigūnų. Pats prezidentas yra įtariamas bendradarbiavimu su turtais.

Kučmos administravimu nepatenkinti Ukrainos gyventojai. Nepasitiki buvę finansininkai iš Vakarų. Krašte vyrauja korupcija, atėja bankrotas. Reikėjo tik kibirkštis ir krašte galėjo kilti gaisras. Kučmos vyriausybė opozicijai pasirodė labai nekantri ir net mažiausius protestus pradėjo gniaužti stipriomis priemonėmis. Pradėta kontroliuoti žiniasklaidą, varžyti spaudą, be žinios dingo keletas žmonių. Vieną žiniasklaidos priemonę visgi yra gan sunku kontroliuoti — tai elektroninis — internet.

Žinios, skleidžiamos per internetą apie Kučmos vyriausybę ir įvairias machinacijas gerokai erzino prezidentą. Labiausiai įkyrėjo G. Gongadze, skelbiant žinias internete. Kučmos diaskusijos apie Gongadze ir kitus opozicijos narius buvo užrašytos vieno prezidentinės apsaugos nario, perduotos socialistinės partijos vadovui ir paskelbtos Seime. Veliau transliuotos per įvairius laidas iš įvairių kraštų. Medicininiai tyrimai irgi darė keliuose valstybėse, 99,9 proc. įrodė kad kūnas, rastas be galvos, priklauso žurnalistas, apie kurį buvo kalbama pokalbiuose tarp prezidento ir jo padėjėjo. Majoras Melnicenko, užrašęs daugelį Kuč-

Gegužės pabaigoje Vilniuje vyko Lietuvos chorų festivalis „Dainuokim“. Nuotraukoje — Kauno Šaulių sąjungos choras „Perkūnas“.

mos kabineto užrašų, skubiai pabėgo į užsienį ir po kiek laiko gavo Amerikos prieglobstį.

Tokioms žinioms pasklidus po visą kraštą, prasidėjo antiprezidentinės demonstracijos, į kurias atvykdavo nuo kelių iki 200,000 asmenų. Demonstruota su plakatais: „Ukrainai be Kučmos“, „Tautinio gelbėjimo formumas“, susikūrė naujas judėjimas „Batkivščina“ (tėvynė), kuriam vadovauja buvusi vicepremierė Tomisenko, dukart pasodinta į kalėjimą ir paleista tik pasirašius neįvykimo dokumentus. Jos vyrai, be teismo eigos, yra laikomos kalėjime aštuoneri mėnesiai. Šiuo metu Timošenko renka parašus, reikalaujama prarasti referendumą, kuriame tauta galėtų reikalauti Kučmos atstatymo. Prie protestų prisidėjo studentija visuose universitetuose su šūkiu „Tiesa“. Demonstrantų eisenos, šūkiai, kalbos pažadino Ukrainos piliečius iš apatijos ir paruoš visuomenę aktyviai dalyvauti būsimose rinkimuose ateinančių pavasarį.

Prezidentas Kučma, praradęs užsienio ir savo tautiečių paramą, pradėjo ieškoti jos pas bendrapartietius Maskvoje. Putin jau pasakė buvusį premjerą Černomyrdin bėti Rusijos ambasadoriumi, padidino elektros tiekimą į Ukrainą, sumažino skolas už naftą ir dujas. Kad pagerintų darbininkų padėtį ir raštų simpatikų, Rusų bendrovės perpirko Ukrainos rafinerijas aliuminijaus fabrikus, sujungė kai kuriuos ginklų fabrikus, surišo abu kraštus ekonomiskais ryšiais.

Paskutiniai įvykiai Ukrainoje suskaldė visuomenę į dvi grupes: už ir prieš Kučmą. Susikaldžiusi Duma bando

GALIMA GYVENTI IŠ VAISTAŽOLIŲ IR NENDRIŲ

Nors Lietuvos kaimas sunkiai prima naujoves ir dažnas ūkininkas užsispyręs augina tradicines kultūras, nors jų nėra kur realizuoti, bet ir čia pakanka drąsių bei išradimų. Lietuvos peizaže jau atsirado egzotiški strčiai, fazanų draustiniai, Rokiškyje pastatius aliejaus spaudyklą, plačiai paplito baltyminio priedo šaltinis rapsas. Atsirado gudruolių ūkininkų, kurie iš rapsų aliejaus jau gamina degalus žemės ūkio technikai. Štai „Valstiečių laikraštys“ (2001, 37 nr.) yra keli pasiūlymai, kaip galima pragyventi iš vaistažolių, nendrių ir... ryžių.

Privatų, tapęs Švenčionių vaistažolių fabrikas rado rinkas Vakarų Europoje ir didelių kiekių superka: vaisines ramūnes, medetkas, metas, melisą ir kt. žaliavą. Vaistažolės gali auginti ir mažų ūkelių savininkai. Ilgaamžėmis vaistažolėmis gali

konsoliduoti ir stambesnius blokus: kairiuosius ir dešiniuosius. Kairiųjų frakcija, susidedanti iš komunistų, priešvakarietiški nusiteikusi narių, ir oligarchų, siūlo toliau artėti prie Rusijos, kurti slaviską valstybę Rytų Europoje. Nauji paskyrimai ir Kučmos kabinetai rodo tų asmenų prorusiškas tendencijas.

Artimieji ir tolimi kaimynai atidžiai stebi įvykius Ukrainoje. Nauja Amerikos vyriausybė jau išėjo Putin, jį toks opozicijos traktavimas yra nepriimtinas ir tolimesnės ekonominės paramos nebus. Žiniasklaidos priemonės, ateinančios iš Vakarų informuos

ma užleisti nenašias dirvas, čia nereikia kapitalinių įdėjimų ir sudėtingos technikos, o pajamos iš ha — 5,000-9,000 Lt.

Nemuno žemupio užliejamų pievų apleistuose tvenkiniuose ir kituose vandens telkiniuose galima auginti nendres, juolab kad Rusijoje yra firma, ruošianti nendres užsieniui, kur jomis dengiami stogai. Lietuvos žemdirbystės instituto vyr. mokslinis bendradarbis K. Katutis siūlo Lietuvoje auginti ir laukinius ryžius zoniomis, kurie jau auginami Suomijos vandens telkiniuose. Jiems auginti tinka 75-105 cm gylio vandens telkiniai. Ryžiai sėjami gegužės mėn., o subręsta per 130 parų. Derlius siekia 200-300 kg iš ha. Šių ryžių grūdai panašūs į tradicinius, tik yra juodos spalvos. Juose yra daug vitaminų, kitų biologiskai aktyvių medžiagų, pasižymi antioksidacinėmis savybėmis.

Turėti idėją jau yra pusė darbo.

A. V. Š.

ukrainiečius apie dabartines vyriausybės klaidas ir lėtą pažangą kelyje į demokratiją. Kai kurie politologai pranašauja naują uždangą — nuo Talino iki Odesos. Dar didesnį pesimistai įžiūri galimą pilietinį karą tarp vakarinių ukrainiečių su sostine Lvovu, ir rytinių, su sostine Charkovu.

Istorija vėl padeda popiežiui. Jo kelionė į Ukrainą birželio mėn. sutrauks minias Lvovo ir Kijevo gatvėse, galbūt parodys gyventojų susiskaldymą ir pakels atšalusį patriotizmą. Gali pakartoti tautos reakciją, panašią į Lenkijos „Solidarnosc“.

turios mažamečių burnos, o tėtis už darbadienius beveik nieko negauna.

Pagaliau radau šokių toki darbą Pasvalio veterinarijos ligoninėje, mat ten buvo laisvas kažkoks etatas; ten dirbo mano bičiulis Antano Valeikos tėvas. Jis ir įpiršo: girdi, nebijo, pasitirnsi, popierius patvarkysi, vis šį tą užsidirbsi.

Nepatiko man tas darbas, tačiau ir ligoninės vedėjas P. Mekas, ir P. Valeika, ir J. Jurgaitienė tokie draugiški, padeda, pataria. Dažnai tekdavo išvykti į kaimą, matyti liūdną žmonių gyvenimą.

1951 metų vasario 1 diena. Šiandien nusipirkau mažą dvilėmpį radijo aparatą. Gal geriau negu per detektorinį garsius girdėti užsienio radijo stotis. Sumokėjau 200 rublių. Geresnis kainuoja 900 rublių. Tokį nusipirksiu, kai, pasak „Amerikos balso“, į okupuotus kraštus „grįš laisvė ir tiesa“...

1951 metų vasario 8 diena. Iš Petraičių atvažiavo mama. Iki šiol ji dažniausiai atvažiavo penktadieniais, turgaus dieną, bet valdžia nutarė perkelti į sekmadienį, kad mažiau žmonių eitų į bažnyčią. O mamai sekmadienis — šventa diena. Ji tą dieną būtinai turi pasimelsti Daujėnų bažnyčioje.

Susėdame ir kalbamės, kaip reikės toliau gyventi, kas bus, jeigu ir mane paims kariuomenė.

Padejavom, pašnekėjom ir išsiskyrėm.

1951 metų vasario 18 diena. Vyksa Lietuvos SSR AT rinkimai. Jau apie šeštą valandą Pasvalio gyventojai išgirdo agitatorių baladą ir langus ir duris. Jie bėgiojo gatvėmis ir kėlė rinkėjus, kad nepramegotų

Danutė Bindokienė

Svarbu, kad pagaliau pasibaigė

Anksti šios savaitės pirmadienio ryte Terra Houte, Ind., vyriausybiniame griežto režimo kalėjime buvo įvykdyta mirties bausmė vienam labiausiai Amerikoje pagarsėjusių žmogžudžių, kurio aukų skaičius siekia 168. Kad Timothy McVeigh buvo kaltas, niekas neabejojo, tačiau pastaruoju metu jam skirta tiek dėmesio, kad iš žmogžudžio ir teroristo tapo beveik „liaudies didvyriu“.

McVeigh nuteistas 1997 m. ir mirties bausmė turėjo būti įvykdyta š.m. gegužės 16 d., tačiau atidėta (daugiausia sumanių advokatų dėka), nes FBI „nepateikė visų dokumentų, susietų su šia byla“. Kad nekiltų priekaištų, dokumentai pristatyti ir nauja egzekucijos data paskelbta.

Nuo to laiko žiniasklaida be paliovos linkniavo žudiko pavardę ir knaisiojosi po bepradedančias gyti Oklahoma City gyventojų, sprogimo metu praradusių savo artimuosius, žaizdas. Tas knaisiojimas nurengėsi šeimoms, be abejo, atnešė nemažiau širdgėlos, kaip dinamitas, pavertęs daugiaaukštį pastatą kruvinais griuvėsiais. Nebuvo įmanoma išvengti smulkmeniškiausio įvykio atpasakojimo ir nuolat kartojamos teroristo pavardės.

Bet čia tas labai įprastas: užsikabinus už „idomios“ temos, ji nepaleidžiama, kol atsiranda nauja.

Į diskusijas karštai įsijungė mirties bausmės oponentai: ir šiame krašte, ir net užsienyje. Daugelyje šalių, ypač Europoje, mirties bausmė jau pakeista kalėjimu iki gyvos galvos. Verta pastebėti, kad Amerika yra viena iš keturių valstybių, kuriose reguliariai nusišaudyti baudžiamieji mirtimi. Kiti trys yra Azijoje ir kaip tik tokios, kurias JAV nuolat kaltina barbarišku, demokratijos stoka. Todėl ir JAV prez. George W. Bush vizito Europoje metu, be abejo, teks ne kartą susidurti su priekaištais bei klausimais dėl mirties bausmės JAV-se.

Diskusijas ypač skatino ir opoziciją dirgino nuolat rodomas Timothy McVeigh — bešišypsantis, maloniai besikalbantysis su advokatais, teigiantis, kad jis nebijoti mirti, nes „veiksmas, kurį atliko, turėjo būti atliktas“. Tai jo protestas prieš Vašingtono ir ypač FBI vykdomą „vietinių teroristų grupių persekiojimą“. Net paskutinę dieną prieš mirties bausmės įvykdymą, nusikaltėlio advokatai (kone ašaro-

dami) žurnalistams aiškino, koks visgi „idomus, kultūrinis, tvirtų įsitikinimų“ žmogus buvo McVeigh ir kad jis tikrai nevertas tokios gyvenimo pabaigos. Tik patogia nepisiminta, jog ir tie 168 žmonės, žuvę Oklahoma City valdiškame pastate, nebuvo verti tokios pabaigos, juo labiau, kad jų tarpe buvo ir mažų vaikų.

Dar labiau už žiniasklaidos nenuilstamą dėmesį šiam nusikaltėliui buvo kai kurių asmenų troškimas matyti — tiesiog dalyvauti — mirties bausmės vykdymo metu. Jie tai vadino „širdies žaizdų užskleidimu, užgydymu“, nes McVeigh mirtį galės atrasti nusiraminti. Tuo būdu egzekuciją stebėti teisė suteikta 230 žmonių. Tiesa, jie mirties bausmės įvykdymą matė tik televizijos ekrane, bet įvykis buvo tikras, nesurežisuotas, o nuodai, išeiti iš nusikaltėlio kūno — tiek pat mirtini. Pasiūkus egzekucijai ir gydytojui patvirtinti, kad žudikas tikrai miręs, liudininkai visgi neįsijautė pasitenkinimo, kurio tikėjosi: jis mirė ramiai, be skausmo, visai ne taip, kaip sprogimo Oklahoma City aukos... Vadinasi, keršto troškimas tik iš dalies išsipildė.

Kitai to troškimo pavadinti negalėtume, nes jis neturi nieko bendra su teisingumu, su prideramos bausmės paskyrimu už nusikaltimą. Nereikia stebėtis, kad tiek Amerikoje, tiek visame pasaulyje vis gausėja opozicija mirties bausmei. Neseniai Illinois valstijoje apskritai buvo sustabdytas šio pobūdžio bausmės vykdymas, galbūt daugiausia dėl to, kad pasitaikė klaidų — buvo nuteisti nekalti asmenys. McVeigh buvo pirmasis nuo 1963 m., kuriam įvykdyta vyriausybė egzekucija. Galima prielaidinti, kad vargiai šis baudimo būdas greitai pasikartos.

Kyla klausimas: tai kaip nubausti paties didžiulius nusikaltėlius? Ar metų metais, net dešimtmečiais laikymas kalėjime nėra didesnė bausmė, be to, ir visuomenei našta, ir galimybė, kad kažkada ateityje bausmė gali būti sumažinta ar net panaikinta? Ar gali žmogus „atleisti savo kaltininkams“, kai nusikaltimas yra neįsivaizduojamai didelis, nors to mokė Jėzus Kristus? O dėl ko dar vis nėra nubausti — arba bent įvardinti — patys didieji nusikaltėliai, kurių baisūs darbus visi lietuviai šią savaitę pamini?

„visaliaudinės šventės“.

Praejus „bombardavimui“, aš vėl kietai užmigau. 9 valandą dar besirngiantį vėl užklupo agitatoriai. Jie emė klausinėti, kodėl neinu balsuoti, nes visi esą jau atidavė savo balsus. Kai pažadėjau, jog tuoj ateisiu, jie išsinešdino.

Biuletenį gavau tik vieną. Jame buvo tik viena V. Bedalio pavadė. Mesi tą biuletenį į balsadėžę ar jo nemesi, vis tiek „Atžalyno“ kolokio pirmininkas jau paskirtas deputatu.

Vakare, 19 valandą, mano mažame kambarėlyje susirenka apie dešimt artimiausių draugų pasiklausyti „Amerikos balso“. Išgirdome kalbantį buvusį Lietuvos prezidentą Kazį Grinių, kuris labai taikliai apibūdino padėtį Lietuvoje ir teikė vilties, kad taip nebus amžinai. Visiems pasidarė ramiau, kad yra kas mus guodžia, mumis rūpinasi, ragina nenusivilti.

Pasirėmęs smakrą lazdele, radio klausėsi ir mano senas pažįstamas, gyvenantis Svalios gatvėje, Mikas Krasauskas. Nušvito ir jo raukšlėtas veidas. Giliai atsidusęs, jis pasakė: „Bus teisybė, atgims mūsų Lietuva...“

1951 metų vasario 25 diena. Saulėtas, gražus sekmadienis. Po pamaldų mieste sutikau visą būrį giminių: dėdė Stasį Vaicekonį, tetą Oną Kalvėnienę, svainį Juozą Mackevičių. Pradėjome šnekėti apie orą, o baigėme politiką. Nuomonės sutapo, kad taip ilgiau nebus, kažkas turi įvykti.

Vakare tą mūsų išvadą vėl patvirtino „Amerikos balso“.

Bus daugiau

PETRAIČIŲ AKMUO

Iš gimnazisto dienoraščio

ANTANAS ŠIMKŪNAS

Nr.8

Sutikome jas Pasvalyje trys broliai: Petras, aš ir Vladas, kuris buvo atsiųstas į sąskaitininkų kursus. Anksti rytą nubėgome į bažnyčią, o grįžę surašėme „Mūsų aktą“, kurį baigėme tokiais žodžiais: „Vienbalsiai nutariame, kad kitas šv. Kalėdas švęsime kitaip, bus apsvietę...“ Ir visi trys pasirašėme. Kai apie tai papasakojome iš bažnyčios grįžusiai tetai Agotai, ji nesisėpė iš mūsų, o visai rimtai pasakė:

— Pamatykite, ateis laikas, jie patys išsivers...

Po Naujųjų metų mus aplankiusiam kaimynui A. Akinui pasakiau, kad Paryžiuje Vakarų valstybės pasirašė kažkokį pakta prieš Sovietų Sąjungą.

— Kur tas laikraštis? — pašoko jis. — Duok man, parvesiu kaimiečiams paskaityti, bus džiaugsmo.

Pasičiuo „Valstiečių laikraštį“ ir išskubėjo namo. Grįžęs iš Vilniaus vėl nesitraukdavau nuo radijo aparato. Padėtis pasaulyje darėsi vis įtemptesnė. Viser tik ir kalbama apie pasaulinio karo grėsmę. Kad ir kaip kieta, žmonės to karo laukė, nes tik taip tikėjosi išsivaduoti iš nelaisvės.

Rudenio galutinai nutariau mokslus tęsti suaugusiųjų gimnazijoje, juo labiau, kad reikėjo užsidirbti duonai. Tėvai niekuo padėti negalėjo. Tačiau suaugusiųjų gimnazijoje dar nebuvo dešimtos klasės. Daugiau kaip 10 mokinių mokytojos R. Vaitiekūnaitės priitarimu pradėjome lankyti tokią klasę, nors valdžios sutikimo nebuvo. Po savaitės išgirdome liūdną žinią: klasės oficialiai nebus. Parasėme skundą Šiaulių srities švietimo skyriui, tačiau ir čia mūsų niekas nenuorėjo girdėti. Nutarėme važiuoti į Vilnių.

Rugsėjo 20 dieną su Jonu Janušoniu nuvykome į švietimo ministeriją. Čia gavome nurodymą vėl kreiptis į Šiaulių srities švietimo skyrį.

Prabėgo dvi savaitės. Mokyklos nebelankėme. Darbo niekur negavau. Skaiciau knygas ir pas bičiulį Leoną Šarkūną klausydavau radijo pranešimų iš užsienio. Taip atėjo ir 1951-iejį. Gili, šalta žiema. Žemė miega po baltu patalu, tik žmonės ramybės neranda. Juos apima vis liūdnėsnių nuotaikos.

Pavartau Bernardo Brazdžionio knygą „Per pasaulį keliauja žmogus“ ir vėl kišu palovin į savo skrynelę, po jos antruoju dugnu. Nejaugi neišsipildys poeto žodžiai:

Žus visam pasaulyje komuna,

Kaip griautinį tolimą girdžių.

Neteisė greit pakyla, greit ir žūna,

Eina ji keliu bedugnėn ir slidžių.

Ne, ne, vilties neturime prarasti, nors pratęjė metai buvo tokie sunkūs. Daug draugų ir artimųjų jau kankinasi Sibire, daug jaunimo prievarta atsidūrė švietimo kariuomenėje, likę kolūkiuose nebeužsidirba duonai.

Nebeįsivaikyti tikėtis pagalbos iš tėvų. Namuose dar ke-

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

GYVENTI TREJYBĖS AKIVAIZDOJE

Šventiausioji Trejybė

Šventasias Mišias pradėjo vėdinti Tėvo, Sūnaus ir Šventosios Dvasios, jų pabaišioje bus palaiminimas taip pat Šv. Trejybės vardu. Tai, ką sakome ir darome per Mišias, yra ne kas kita, kaip mūsų dialogas su Tėvu. Jis vyksta per Jėzų Kristų Šventajai Dvasiai apviešiant ir palaikant. Šis Trejybės išpažinimas visapusiškai nušvinta Eucharistiniame sambūryje bendrai kalbant tikėjimo išpažinimą.

Mūsų žemiškasis gyvenimas, panašiai, kaip ir Mišių auka, prasideda ir baigiasi Šventiausiosios Trejybės vardu, pradedant krikštu ir baigiant laidojimo apeigomis. Nuo gimimo iki mirties svarbiausi mūsų gyvenimo momentai taip pat ženklina Trejybės vardu: Šv. Trejybės vardu sudaroma santuoka, teikiama kunigystės šventimai, atleidžiamos nuodėmės. Visa krikščioniškoji egzistencija vyksta bendraujant su Šv. Trejybe, tačiau mes, panašiai kaip Emauso mokiniai, dažnai neatpažįstame mūsų bendrakeleivių.

Mąstant apie Trejybės slėpinį klaidinga suvokti ją kaip daiktą ir savyje uždarą tikrovę. Kartais įsivaizduojama, jog Tėvas amžinybės pradžioje pagimdė Sūnų (tarsi amžinybė turėtų pradžią), po to Tėvas ir Sūnus drauge suklebė Šventąją Dvasią. Manoma, kad šitaip suvokiama karta ir visiems laikams sudaryta Trejybė ne kintamai tėsiai amžinybėje.

Taciau Trejybė nėra daiktas, tai procesas, tai nuolatinis vyksmas ir tapimas. Dieve kiekvienas veiksmas yra amžinas. Dieve nėra vakarykštės ar rytojaus dienos, o tik amžinas šandien: „Tu esi mano Sūnus, šandien aš tave pagimdžiau“ (Ps 2, 7; Apd 13, 33; Žyd 1, 5). Taigi šandien Tėvas gimdo Sūnų; šandien jie drauge kvepia Šventąją Dvasią. Trejybė nėra užgesęs vulkanas, ji tarsi nuolat veikiantis ugnikalnis, nuolat liepsnojantis išmintimi, šviesa ir meile. Būtent šios gyvos ir aktyvios Trejybės akivaizdoje esame dabartiniu momentu. Turime atkurti deramą vietą šiam pamatiniam visos Bažnyčios gyvenimo slėpiniui. Praradus trejybę perspektyvą, tikėjimas neišvengiamai subanalizamas. Be Tėvo ir Sūnaus neįmanoma tikėti į Kristų, nes Jėzus kalba apie juos, o jie kalba apie jį. Jėzus nesuvokiama be gilaus dialogo su Tėvu, savo Abba. Be Šventosios Dvasios neišvaiduojamas prisikėlęs Jėzus.

Trys šandien girdėti bibliiniai sakiniai yra tarsi langai, pro kuriuos matosi skirtingi išganymo istorijos etapai. Nors juose pasirodo tai vienas, tai kitas iš trijų Asmenų, svarbu suvokti, jog jie visi drauge veikia tuo pat metu. Pirmajame skaitinyje apmąstomas Tėvas, kaip visko šaltinis ir pradžia. Pagal savo planą jis išlieja meilę kūriniams, gebantiems jį pažinti ir mylėti. Dievo išmintis kalba: „Viešpats sukūrė mane savo kelių pradžioje (...). Prieš amžius buvau sukurta“. Taigi prieš pasaulio sukūrimą greta Dievo esti slėpininga tikrovė, išmintis, bylojanti apie Dievą ir kalbanti su Dievu, dalyvaudanti kūrimo darbe. Jonas savo Evangelijos prologe atskleidė šį slėpinį, pavadindamas šią išmintį Žodžiu: „Pradžioje buvo Žodis. Tas Žodis buvo pas Dievą, ir Žodis buvo Dievas (...) Visa per jį atsirado“ (Jn 1, 1-3). Tai tarsi Trejybės apreiškimo priešaustris.

Skaitinys iš apaštalo Pauliaus laiško įveda mus į visai kitokią aplinką. Pagal Dievo paveikslą sukurtas žmogus per nuodėmę prarado draugystę su Dievu. Tačiau Dievas nepaliko žmogaus pražūčiai, bet vykdė didingą išganymo planą. Viengimis Tėvo Sūnus, prieš amžius gimęs iš Tėvo, dalyvavęs drauge tveriant pasaulius, apreiškė, kaip Dievo Sūnus Jėzus Kristus, atskleidamas mums vienintelio ir trivienio Dievo slėpinį. Jėzus mūmose tampa „garbės viltis“ (plg. Kol 1, 27).

Evangelija atveria galutinį išganymo istorijos etapą. Bažnyčios laiką, kuriame išryškėja Šventosios dvasios buvimas. Pagal Jėzaus pažadą Šventoji Dvasia veda Bažnyčią į tiesos pilnatvę.

Dieviškųjų asmenų vienybė pranoksta bet kokių mūsų įsivaizdavimą. Jėzaus apreiškta Trejybė anaipol nesuardo Dievo vienybės, bet ją išaukština. Šiuo apreiškimu Biblijos (taip pat kitų religijų, pavyzdžiui, islamo) monoteizmas ne paneigiamas, bet pranokstamas. Dievas pranoksta mūsų turimą vienybės suvokimą. Dieve Trejybė yra ne skaidymas, bet apstumas.

Teologijoje kalbama apie vieną trijų dieviškųjų Asmenų prigimtį. Šventajame Rašte ši vienybė atsiskleidžia kaip Asmenų buvimas drauge ir vieno Asmens būties susiliejamumas su kitais dviem Asmenimis (perichoresis). „Aš esu Tėve ir Tėvas manys“ (Jn 14, 11); „Aš ir Tėvas esame vienas“ (Jn 10, 30). Per kiekvieną dieviškąjį Asmenį bendraujame su visa

Momentas iš Sutvirtinimo sakramento teikimo apeigų, š.m. gegužės 13 d. vykusių Dievo Apvaizdos parapijoje, Southfield, MI, kur vysk. Paulius Baltakis šį sakramentą suteikė 15-ai Detroito ir apylinkių jaunuolių. Šalia vyskupo matomas parapijos klebonas Aloyzas Volskis.

Nuotr. Jono Urbono

Trejybė. Priimdami Eucharistiją, priimame Sūnaus Jėzaus Kristaus asmenį, kuriame „kūniškai gyvena visa dievybės pilnatvė“ (Kol 2, 9), taigi priimame visą Trejybę.

Kiekvienas iš trijų Asmenų apreiškia save apreiškdamas kitus du; kalbėdamas apie kitą Asmū atskleidžia save. Tėvas atskleidžia save kaip Tėvą, sakdamas apie Jėzų: „Štai mano mylimasis Sūnus“. Sūnus atskleidžia kaip Sūnų išardamas: „Abba“ Šventoji Dvasia apreiškia mums kaip Tėvo ir Sūnaus Dvasia mokydama mus ir leisdamas mums ištarti: „Abba“ ir „Jėzus yra Viešpats“. Kiekvienas Asmū šlovina kitą ir yra kito šlovinamas: „Pašlovink savo

Sūnų, kad ir Sūnus pašlovintų Tėvą“ (Jn 17, 1). „Tiesos Dvasia (...) pašlovins mane“ (Jn 16, 13), tai dieviškoji dovanojimo logika. Neįmanoma suprasti, ką reiškia teiginy, jog Dievas yra meilė, jei nežvelgiame į Trejybę. Dievas yra meilė ne tik nuo to, kai su tvėrė pasaulio kūrinių kaip savo meilės objektą. Dievas pats vidujai ir įamžinai yra meilė. Dievui nereikėjo sukurti žmogaus kaip „tu“, kad galėtų užmegzti bendravimo santykį. Dievo Trejybėje jau yra „aš“, „tu“ ir „mes“. Mes visi esame pašaukti įžengti į šią meilės židinį, dalyvauti tame „tu“, kurį Tėvas nuo amžių tarsia Sūniui.

Bažnyčios žinios, 2001 m. Nr. 10

KUN. JUOZAS INKRATAS APDOVANOTAS ŽUVANČIŲJŲ GELBĖJIMO KRYŽIUMI

Balandžio 17-ąją, minint Antrojo pasaulinio karo holokausto aukų atminimo dieną, Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus Žuvančiųjų gelbėjimo kryžiumi apdovanojo buvusį Šeštųjų Šv. Mergelės Marijos Nuolatinės Gelbėtojos parapijos kleboną kun. Juozą Inkrotą (po mirties). Šis Lietuvos valstybės apdovanojimas suteiktas kunigui J. Inkrotui už žydų gelbėjimą nuo nacių genocido Antrojo pasaulinio karo metais.

Balandžio 20 d. Respublikos prezidento rūmuose, dalyvaudant Izraelio ambasadoriui Lietuvoje A. Benjaminui, Žuvančiųjų gelbėjimo kryžiai buvo įteikti 49 žmonėms. Kunigui J. Inkrotui skirtas apdovanojimas įteiktas dabartiniam Šeštųjų parapijos klebonui Kęstutui Bekasovui.

Kunigas J. Inkrotas gimė 1894 m. liepos 2 d. Gutkaimyje, Vilkaviškio apskrityje, Kybartų valsčiuje. Mokėsi Gražiškių pradžios mokykloje, vė-

liau — Marijampolės ir Vilkaviškio gimnazijose. Dvasinę seminariją baigė Seinuose, baigiamuosius egzaminus išlaikė Petrograde. 1915-1916 metais mokėsi lietuvių tremtinių mokykloje Rėzeknėje (Latvijoje) dirbo mokytoju. 1916-1917 metais mokėsi Petrograde dvasinės akademijoje. 1917-1918 metais dirbo Tremtinių organizacijos Rėzeknėje. 1918 metais grįžo į Lietuvą ir buvo paskirtas Pajevonio parapijos vikaru. 1921 m. paskirtas vikaru į Vilkaviškį, 1926 m. jam patikėtos Sintaučių parapijos vikaro pareigos. 1931 m. paskirtas — Slavikų parapijos, 1934 m. Šeštųjų parapijos klebonu. 1950 m. perkeltas į Lazdijus. Tais pačiais metais rugpjūčio 26 d. paskirtas Lazdijų dekanu. 1964 m. atsistatydino iš visų pareigų ir tapo Lazdijų altariu vikaro teisėmis. Kunigų Juozas Inkrotas mirė 1973 m. lapkričio 23 d. Palaidotas lapkričio 26 d. Kaune, Aukštosios Panemunės kapinėse. Kunigo Juozo Inkroto laidotuvių dalyvavo jo išgelbėtos žydaitės.

BŽ, 2001 m., Nr. 9

RENGIAMASI ŠV. ANTANO ATLAIDAMS

Kaskart kokią nors naują savo parapijiečiams bei visos šalies krikščionims sugalvojantys broliai pranciškonai ir šiemet žada įsimintiną švento Antano atlaidų Kretingoje programą. Anot mažesniųjų brolių pranciškonų atstovo spaudai, birželio 8, 9 ir 10 d. Kretingoje vėl bus surengta

šv. Antano ir Kretingos miesto šventė — šv. Antano atlaidai. Jo teigimu, prieš trejus metus brolių ir Kretingos savivaldybės rūpestiu, atgaivinta sena tradicija pakiliai švęsti šv. Antano šventę, kasmet susilaukia vis gausesnio būrio svečių iš Žemaitijos, visos Lietuvos bei užsienio. Šventei jau iš anksto imta ruošti. Ji skirta vaikams, jauniems ir vyresniems žmonėms, nes kiekvienas čia randa kažką savito ir įdomaus. Šiais metais šventė vėl vyks tris dienas ir joje dalyvaus gausybė atliekų iš visos Lietuvos.

Planuojama, jog pirmąją dieną Kretingos muziejuje bus atidaryta rajono tautodailininkų paroda, vyks grafų Tiškevičių palaičių įamžinimo ceremonija Tiškevičiaus giminės koplyčioje senosiose kapinėse, šv. Mišios bažnyčioje, kraštiečių susitikimas su rajono vadovais rajono savivaldybėje. Vienuolyno kiemelyje koncertuos Kretingos jaunimo muzikos grupės „Bijok katės“, „Atika“, „Easy Fix“ bei „Kretingos bachūrai“.

Antrąją atlaidų dieną, šeštadienio rytą, rengiamas brolių pranciškonų ir jaunimo žygis į turgų, šv. Mišios bažnyčioje, šventės atidarymas Rotušės aikštėje prie nepriklausomybės paminklo. Tadien Rotušės aikštėje vyks mugė, o Lurde Klaipėdos universiteto mokytojų dramos teatro aktorai parodysi spektaklį „Brolio trušio išdaigos“. Čia koncertuos ir moksleiviai, o Pranciškonų gimnazijos stadione vyks šokių ir kapelių pasirodymai, parodijos teatro programa.

Vakare šv. Mišias iš Pranciškonų gimnazijos stadiono tiesiogiai transliuos Lietuvos televizija. Gros Romas Malinauskas, giedos Rosita Čivilytė bei jungtinis Kretingos bažnyčios ir Meno mokyklos choras. Naktį rengiamas džiazo ir „blues“ koncertas. Jame dalyvaus grupė iš Latvijos „Driving South“.

Trečiąją dieną, sekmadienį, iki pietų bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios, o popietę Pranciškonų gimnazijos stadione koncertuos Valstybinis pučiamųjų instrumentų orkestras „Trimitas“. Tadien bus pristatytas ir Dainos Bilevičiūtės projektas su vaikais ir muzikantais „Sustok!“, nukreiptas prieš narkotikus. Projekte dalyvaus apie 400 atliekų, tarp jų Rosita Čivilytė, Česlovas Gabalis, „Doudy Jazz Band“, Vilniaus vaikų ir jaunimo džiazo studija, šokio — judesio teatras, miuziklo studija, „Diksilendas“, Šiaulių popchoras „Ro ko ko“, Panevėžio „Gospel“ sekstetas, pranciškonų ir jaunimo grupė „Čia ir dabar“, rolių pranciškonų grupė „Tabasco“, „Atuoliukas“ ir dar kai kas. (Elta)

Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje, Detroito š.m. gegužės 6 d. pirmąją Komuniją priėmė šie vaikai. Iš k.: Urta Maciukėnaitė, Monika Rudytė, Mikas Giedraitis, Marius Jankus, Ignas Bernotas, Giedrė Laurinaitytė, Michael Harp, Julija Sirgėdaitė, Mantas Kazakauskas.

Nuotr. Jono Urbono

SKELBIMAI

ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Cikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolski Off. Mgr. Autos
S. Kana kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLSKI
3206 1/2 West 96th Street
Tel. (708) 424-8864
(773) 581-8864

Kalame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdėdame
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiame stogus. Skambinti
Romui tel. 630-774-1025.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing
Tel. 800-828-6155.

Pranciškonų vienuolynui
reikalinga virtėja. Rašyti,
duodant savo adresą ir telefono
numerį, Rev. Jonas Bacevičius,
P.O. Box 980,
Kennebunkport, ME 04046.

Reikalingi dažytojai su patyrimu
Amerikoje.
Privalo turėti automobilį.
Darbas šiaurės-vakarų rajonuose.
Tel. 847-808-9109
vakare nuo 8-10 val.
Susikabėsite angliškai, rusiškai.

Pardavimų valymui reikalingi
darbuotojai. Gali kreiptis ir
šeim. Darbas Tennessee ir
Illinois valstijose. Atlyginimas
\$1,500 — \$1,800. Dokumentai ir
kalba nebūtini. Tel. 901-240-
5544 arba 901-830-7223.

V.A.L. Auto Services.
Atliekame visus variklio ir važiuoklės
darbus. Variklio kompiuterinis
patikrinimas. Nuolatinis klientams
nuolaidos. Pardavime naudotas
automobilius. 3800 W. 79 St.
Tel. 773-582-0183; 773-582-0184.
Kalbame lietuviškai.

NAUJAS — VAIKAMS, SENAS — VAGIMS

Birželio 28 dieną Kauno Rotušės aikštėje rengiamas koncertas „Mėlynas autobusas“, kuriame dalyvaus beveik 20 žinomų Lietuvos atliekų ir grupių. Po šio koncerto-akcijos Kėdainių rajono, Krakių miestelio Šv. Mergelės Marijos vaikų globos namų auklėtiniai bus nupirktas naujas mėlynos spalvos „Ford“ mikroautobusas, pakeisiantis senąjį, gegužės 17 d. pavogtą Kaune, Aiteities plente.

Krakių parapijos klebonas Romualdas Ramašauskas ketvirtadienį spaudos konferencijoje sakė, jog nuvartytas autobusukas koncerto metu vaigims bus paaukotas. Nusikalneliai notaro patvirtintą aukojimo aktą galės atsiimti iš akcijos organizatorių.

Gegužės 17-osios rytą pusšimtis Krakių vaikų globos

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
OFF. (773) 228-6761
HOME (708) 425-7180
MOBL. (773) 588-6885

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veikli
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Dirbanti moteris
išsinuomotą butą Bridgeport
rajone. Tel. 815-756-2047,
kviešti Raimondą.

Grožio salone „Ella Family
Hair Care“ dirba lietuvių kos-
metologė-manikiūristė Džina.
Adresas: 4808 W. 83 St.,
Burbank. Tel. 708-480-0884.

Kitame salone —
18855 S. 80th Ave., Thrilly Park,
dirba lietuvių kirpėja Sonata.
Tel. 708-444-2421.

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
SALDYTUUVUS, SILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VESUTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-586-8624

CNA & HNA's & L/I Positions
Make a Difference Today!
Are you a compassionate caregiver?
Do you like providing quality care
to elderly?
Do you have a positive attitude?
Do you speak, read and write in
English?
If you have answered „Yes“, we
would like to hear from you.
Drivers license, a plus.
Call M/W/F, 9 am-4 pm,
847-486-1886.

namų auklėtinų neteko, ne tik
geltono mikroautobuso, bet ir
jame buvusį maisto produk-
tų. Vagys po poros dienų pas-
kambino vaikų globėjui klebo-
nui R. Ramašauskui ir pa-
prašė ne atleidimo, o išpirkos.
Jos mokėti nesutikęs, klebo-
nas sumanė surengti akciją.

Beveik tris valandas truk-
siančiame koncerte, kurį ves
Arnas Valinskas, dalyvaus
dainininkai — Žilvinas Žva-
gulis, Irena Starošaitė, Janina
Mičiukaitė, Egidijus Sipavi-
čius, Arina, Virgis Stakenas,
Ovidijus Vyšniauskas, grupės
„16 Hz“, „Stella“, „Super-
nova“, „Max“, „Biplan“, „Nak-
tines personos“ ir kt.

Projekto vadovas Vidas Ku-
darauskas teigė, jog visi muzi-
kantai sutiko koncertuoti be
honoraro. Koncertas, kuris bus
nemokamas, grupės ir atšakų
atliekai atliks po 1-2 dainas.
(Elta)

ŠV. TOMO AKVINIEČIO VASAROS MOKYKLIA LIETUVOJE

Š.m. liepos 1—15 d. Lietuvaus veiks atuntioji
tarptautinė Šv. Tomo Akviniečio vasaros mokykla.

Paskaitas skaitys ir seminarus ves šv. Tomo darbų tyrinėtojai:

Prof. dr. Abelardo Lobato (Šveicarijos Lugano universiteto Teologijos fakulteto rektorius),
Prof. John F. X. Knasas (Houstono Šv. Tomo universiteto Tomistinių studijų centras, JAV),
Prof. Francesca Rivetti-Barbo (Tor Vergatos universitetas, Italija),

Prof. dr. Patric Quinn (Dublino All Hallows College, Airija),
Prof. dr. Kenneth W. Kemp (Šv. Tomo universitetas, Mineso-
ta, JAV),

Prof. dr. mons. Stanislaw Kowalczyk (Katalikiškas Liubliano universitetas),

Dr. Alfred C. Everatt (Anglija),

Prof. dr. Paul Richard Blum (Vokietija),

Prof. dr. Rikhof (Ultrachto Tomo institutas, Nyderlandai).

Užsiėmimai vyks lietuvių-anglų kalbomis.

Mokyklos dalyviai gaus ir lietuvių kalbą išverstus paskaitų konspektus, taip pat lotyniškų ir lietuviškų tekstus, skirtus darbiui seminarų metu. Išlausiusieji kursų gaus baigimo pažymėjimus.

Norintieji vyksti į šią mokyklą registruojami ir smulkesnę in-

formaciją bei atsakymą apie priėmimą gaus šiuo adresu:

„LOGOS“ redakcija, Laisvės pr. 60, LT-2056 Vilnius.
Tel. (822) 421963, faksas (822) 429-454.

Vietų skaičius ribotas. Firmenybė teikiama ankstesnių mokyklų klausytojams.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

PRIE BRONIAUS VAŠKELIO RECENZIJOS

„Draugo“ 2001.05.19 šeštadieniam prie Broniaus Vaškės recenzuoja Lietuvoje išleista Antano Ragauskio straipsnių rinkinį „Ginčai dėl skonio“. Tarp recenzento pateiktų pavyzdžių apie A. Ragauskio žaismingumą pastabas spaudos bendradarbiams radau ir šį (necituosiu, o tik atpaškosiu): A. N. užsipaules Stasį Tamulaitį už amerikoniškais perkrautą jo novelę „Seno Venckaus lobiai“ kalbą, o A. Ragauskas „kritiką“ teviškai pamoko, novelės autorį pateisina.

Cia noriu (po 50-ties metų!) prisipažinti, kad anuomet vertai pabartas A. N. buvau aš, šio laiško rašytojas. Minima recenzija perkaupė, savo archyve per keletą minučių susiradau, ką rašė 1951.09.17 „Naujienose“, susiradau „Naujienų“ 1951.11.06 laidoje An.Rg. (taigi, kaip dabar jau žinau), Antano Ragauskio man teiktą „tevišką pamokymą“, susiradau jau keliakart didesnę rašini, konkrečiai pavyzdžiais barantį St. Tamulaitį (ir čia tik A. N. inicialais), suradau su manim polemiką tęsiantį An. Rg., keliakart mane adresuojantį „gwb. A. N.“ (tai bota džen-telmenai!).

Kam šis viešas laiškas? Kad pasidžiaugčiau velionio Antano Ragauskio rūpestingai išsaugotu archyvu, kuris jį įamšino išleista knyga, recenzento prof. Broniaus Vaškės taikliai pavadinta „Antano Ragauskio antruoju gimimu“. Tai teikia viltį ir kitiems, savo archyvus laikantiems.

Alfonas Nakas
Sunny Hills, FL

ŠITOKIA BROLYSTĖ

Iš tikrųjų, reikia stebėtis mūsų „brolėlių tautų“ kaimynystės santykiams. Lietuva

grasina Latvijai karo laivynu. Š.m. gegužės 26 dienos latvių savaitiniame laikraštyje „Laiks“ pirmame puslapyje yra straipsnelis antrašte „Nutrauktos Latvijos ir Lietuvos derybos dėl žuvininkystės įstatų“. Toliau rašoma: „Latvijos žvejų asociacijos (LZA) prezidentas Inarijs Voits pranešė, kad Latvijos ir Lietuvos derybos dėl žvejybos bendradarbiavimo įstatų bei abiejų valstybių jūrų sienų ginčo teritorijoje yra nutrauktos. Taip pat abiejų valstybių pasirašyti protokoliai apie tolimesnės derybas laikomi negaliojančiais“. Voits patvirtina, kad latvių žvejams Latvijos-Lietuvos jūros sienų įstatymas yra nepriimtinas ir dabar priklauso nuo Seimo sprendimo. Seimo pirmininkas Janis Straume nurodė, kad sienų įstatymas turėtų būti ratifikuotas iki š.m. birželio. Mes nepriimame jokių sienų įstatų patvirtinimo, bet tvarkysimės patys, pareiškė Voits. LZA planuoja atnaujinti uostų blokados komiteto darbą, jeigu Seimas pakartotinai imsis svarstyti Latvijos-Lietuvos jūros sienų įstatų. Tuo tarpu teko išgirsti, kad Lietuvos delegacijos sluoksniuose kalbama panaudoti karo laivus latvių žvejų išvijimui iš ginčijamos teritorijos. Į tai Lietuvos delegatams buvo atsakyta, kad latvių žvejai patys save apgins. Taciau Latvijos premjeras Andris Bērziņš ragina susivaldyti nuo neatsakingų pasisakymų, nes tas gali pakenkti geriems Latvijos ir Lietuvos tarpvalstybiniams santykiams. Tikėkimės, kad dalykai bus išspręsti taikiu būdu ir karo nebus.

Pranas Jurkus
Elmhurst, IL

VARGONININKAS BE PAVARDĖS?

Artinasi birželio trėmimų paminėjimai. Organizacijos juos ruošia, skelbia laikraščiuose, per radiją, kad tik

Dainų vakaro, vykusio Cleveland, OH, gegužės 5 d., trečiajai daliai vadovavo „Grandinėles“ šokėjai, kartu su „Exultate“ choro dalimi. „Grandinėle“ tą vakarą taip pat gražiai pravedė liaudies šokių ratelius, įjungdama visą publiką.

žmonės kuo daugiau dalyvautų. Tik vieno dalyko negaliu suprasti: kodėl nepaminima naujojo Šv. M. Marijos Gimimo parapijos vargonininko vardo ir pavardės? Juk jis čia groja ir chorui vadovauja nuo kovo mėnesio pabaigos, nejaugi nebuvo galima sužinoti pavardę ir paskelbti?

Pasirodo, kad jis yra Rimas Mingaila — draugiškas, simpatiškas ir be galo pareigingas žmogus. Su juo mums dirbti, mokytis yra labai smagu. Jeigu kartais ir „nugiedam“, jis tik nusišypsuoja.

Kaip Šv. M. Marijos Gimimo parapijos (Marquette Parke) choro choristė, visus apylinkės (ir iš toliau) balsingus lietuvius kvietiu ir repeticijas, kurios vyksta trečiadienį vakarais, 7:30 val., parapijos salėje. Tikrai nenusivilsite ir būsite draugiškai sutikti. Giedokim Dievui, parapijai ir sau!

Janė Baronaitytė
Chicago, IL

DIDŽIUOKIMĖS JU LAIMĖJIMAI

Norėtusi džiaugsmingai paploti vyr. red. Danutei Bindokienei už jos svarų vedamąjį „Džiaukimės, kad turime“. Parašyta laiku, vietoje, ir kaip amerikiečiai pasakytų, „to the point“. Kaip tikra šaunuolė, ji irgi aprašė pooperinį koncertą, vaizdžiai, spalvingai, su muzikiniu atjautimu.

Byron teigė: „Nueiti į vaidi-

nimą — puiku; nueiti į baletą — malonu; nueiti į operą — proga!“ Tokia maloni proga Lietuvių opera teikia mums jau 45 m., vilkdama sunkų vekimą — kasmet pastatyti po naują operą. Kuri kita etninė grupė gali tuo pasigirti? Atitrukę nuo tiesioginio darbo, pasiaukoję, tušindami savo kišene, pavargę jie repetuoja vakarais ištisus metus, kad suteiktų mums kultūrinę — dvasinę atgaivą vienam vieninteliam vakarui. Jie nieko iš mūsų nereikalauja, tik — ateikite, klausykite, stebėkite, gerėkitės ir džiaukitės...

Sveika kritika reikalinga, kaip druska maistui. Kitaip mes galbūt tebebūtume urviniai žmonės. Tačiau tuščia, niekuo nepagrįsta kritika jiems tiek pat reikalinga, kiek irzlies, priekabios, piktos uošvės atvykimas...

Kai buvęs karjeros saulėlydy Lily Pons paskutinį koncertą, anot kritikų, baltos odinės pirštinės plyšo nuo plojimo. Taip pat ovacijas gaudė ir Tito Gobbi, bgyvėk jau šnekėdamas, o ne dainuodamas... Abiem atvejais publika doko dėl jų buvusio iškilnumo. Ir tą kritikai... amnestavo.

Dabar ištaigingame Civic Center teatre Madison, WI, „Aidos“ operoje bulgarai solistai puikiais balsais stovėjo, kaip stuobriai — jokios vaidybos. O puošniame Al Ringling teatre, Kūrtortiniame mieste,

Baraboo, WI, Minnesotos operai gastroliuojant su „Sevilijos kirpėju“, užuot simfoninio orkestro tebuvo... pianinas ir dirigentas. Manote, kad publika tuomet juos nušvilpė? Anaiptol, abiem kartais sutikta kuo šilčiausiai. O, kai pasaulinė žvaigždė — primadona iš N. Zelandijos (dabar gyv. Londone), Kiri Te Kanawa davė savo vienintelį koncertą Vidurvakarų Madisone, muzikos mylėtojų „creme de la creme“ skliautaus kėlė, sustoję plodami ir katutėmis iššaukdami solistę „bisui“ daugiau pustuzinių kartų...

Kitataučiai, amerikiečiai žavi Lietuvių operos pastatymais, neslepia savo nusistebėjimo ir nesigaili nuoširdžių pagyrimų. Taigi ir mes didžiokimės mūsų Lietuvių operos išvermingumu, pasiskimu ir remkime ją ne tik moraliai savo atėjimu, bet ir materialiai — finansine pagalba (kaip smagu matyti programoje net iš Floridos, nors iš negalinių atvykti, aukas). Kokia didi šventė yra stebėti, kaip scenoje einama ranka rankon — iš Lietuvos ir išsivijus... Toks gražus bendravimas gal užkrės ir kitus jungtis — susilieti į vieną šeimą ne tik bičiulystei, bet nemeluotai, nuoširdžiai brolystei bei seserystei (juk tokie esame; iš to paties kamieno — tos paties motinos — Lietuvos vaikai!).

Ne kiekvienas šimtmetis ar pusšimtmetis pagimdo Kiprą Petrauską, Stasį Barą, Virgilijų Noreiką, tačiau matome jaunų ir girdime naujų galingų balsų, sekantių jų pėdomis. Dar tebeskambant ausyse taip puikiais atlikta arija „Una furtiva lagrima“ (dainuota lie-

DRAGAS, 2001 m. birželio 12 d., antradienis

5

tuviškai), iš „Meilės elispyro“, linkime Lietuvių operai išstvertės, kantrybės, sėkmės iki kitos operos, kuri mus vėl pakeltų dvasia virš kasdienybės pilkumos ir skleistų garsą apie lietuvišką kultūrą! Tai yra vienas aukščiausių kultūrinių pasiekimų. Garbė Lietuvių operai!

Stasė E. Semėnienė
Baraboo, WI

KVIEČIA PRISIDĖTI

Lietuvoje, Marijampolės mieste, kuriamas kraštotyros muziejus naujas skyrus, kuris vadinsis „Tautos dvasia“. Tam skirtas 200 m² plotas, į kurį įeina pagonybės salė, krikščionybės ir buities salės. Žmogus, kuris kuria šį muziejų, yra dailininkas Artūras Kaminskas. Tai šviesaus proto ir begalinio atsidavimo žmogus, kuris yra apipavidinęs vaikų darželį, kurį lanko žmo-

nės iš Europos, taip pat Tremties muziejų, kuris išsiskiria savo nuostabių išdėstymu bei kūrybingumu iš kitų šios srities muziejų, esančių Lietuvoje. Naujasis „Tautos dvasios“ muziejus būtų vienintelis tokio tipo muziejus mūsų tėvynėje Lietuvoje. Iš Vilniaus bus atvežti seniausio žmogaus griaučiai, rasti Lietuvoje, kuriems apie 5000 m. Yra nagrinėjamas senasis baltų tikėjimas, ženklai, runos, apranga. Toliau sunkiu metu kurti naują muziejų yra nepaprastai sudėtinga. Jeigu kam nors kultūros noras prisidėti prie šio muziejiaus auka, kokia yra jums priinama, mieli tautiečiai prašome siųsti aukas šiuo adresu: Marijampolės kraštotyros muziejus, Banko kodas: Marijampolėje 260101364. Banko adresas: Vytauto g-vė 11/9, Marijampolė 4520.

Paruošė Vita Steck
Lemont, IL

A.† A.

ADELEI BALTRUŠAITIENEI

mirus, vyrą agr. ANTANĄ, sūnų ALGIRDĄ su šeima, dukrą SIGĄ su šeima bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Čikagos Lietuvių Agronomų sąjunga

Aukojo Lietuvos partizanų šaipai:

- \$200 Vencloviene Irene (iš viso \$1,200); Bagdonienė Halina (iš viso \$1,000); Jūrų Šaulių Palangos kuopa, St. Petersburg, FL, per A.Shukis (iš viso \$400).
- \$150 Per Eugenijų Slavinską atminimui a.a. Vandos ir Antano Gruzdžių. Aukojo 8 asmenys.
- \$100 Pakalkos Julius, Frances (iš viso \$500); Kuliai Regina, Alfred (iš viso \$200).
- \$50 Vilutienė Birutė.
- \$40 Carter Z. Helen prisiminimui a.a. Edmundo Tunkono.
- \$20 Prisiminimui a.a. Vandos ir Antano Gruzdžių auکوjo: Dūdai Algis, Genė, Meiluvienė Vida, Michelevičiai, Ona, Pranas, dr. Petrikas Juozas ir Margarita, Slavinskai Irena ir Eugenijus, Taorienė Bronė, dr. Valia, Aldona, Vaclovas.
- \$10 Jasaitienė Elena.

Lietuvos Partizanų globos fondo valdyba ir sušelpantieji partizanai nuoširdžiai dėkoja aukotojams ir kartu reiškia nuoširdžią užuojautą mirusiųjų artimiesiems bei jų draugams, netekusiems mylimų asmenų. Aukos siųsti: L.P.G. Fund, 2711 West 71 Str., Chicago IL 60629.

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

14911 127th Street • Lemont, IL 60439 • (630) 257-1618
Fax (630) 257-1647

Santrumpos: atm. įn.-atminimo įnašas, pavardė po dvišalio-aukotojas, įn.-įmokėto, asm.-asmuo, suma po pavardės-įnašų iš viso.

2001 m. kovo mėn.

- 1x\$50 Noreika Vytautas, \$20.
- 1x\$50 Slavikas Robert ir Joana, \$35.
- 6x\$100 Aleksandravicius Zenonas ir Renė, \$100; Kavaliuskas-Kovas Pranas ir Ona atm. įn.: Weinstein Rita ir Hanson Vida, \$200; Liukus Sigitas ir Milda, \$900; Likshin Marina ir Trublinienė Elena, \$200; Petroliūnas Thomas ir Laima, \$100; Reikienė Richardas ir Živilė, \$800.
- 1x\$500 PLB švietimo komisija: Kuciėnė Regina, pirm., \$300.
- 1x\$500 Satas Viktoras ir Milda, \$505.
- 3x\$10,000 Kaunelio Igno stipendijų fondas: Kaunelis Ignas, \$10,000; Masiokienės-Varnaitės Kazimieros stipendijų fondas: Masiokienė Filomena, \$10,000; Kolupailienės-Tomasevičiūtės Janinos stipendijų fondas: Masiokienė Filomena, \$10,000.

Iš viso \$31,300.

2001 m. balandžio mėn.

- 2x\$10 Baris Bert, \$190; Grybauskas Vytautas ir Joana, \$540.
- 2x\$50 Railaitė Neringa, \$600; Žilionienė Ona, \$1,140.
- 3x\$50 Čornius John V. ir Dalia M., \$225; Šaulys prof. Kazimieras atm. įn.: Šaulytė Dalia, \$3,265; Zaliukas Antanas ir Teodora, \$1,270.
- 3x\$50 Joneckas Elena, \$430; Kuciūnas Aleksandras ir Jūra, \$625; Smilga Aleksas, \$800.

- 1x\$65 Klossis Walter, \$1,150.
- 1x\$70 Varnelis Edmundas ir Gražina, \$500.
- 14x\$100 Brighton Parko Lietuvių namų savininkų draugija, \$1,900; Chalmeta Alberto ir Kaufmann Lucina, \$700; Genys Bronius ir Emilija atm. įn.: Genys dr. Jonas, \$300; Čizinauskas Edward ir Elena, \$500; Jansonas dr. Eduardas atm.: Jansonienė Irena, \$3,100; Kaufmanas Gustavas atm.: Kaufmanienė Genovaitė, \$600; Kubiliūnas gen. Petras ir Irena atm. įn.: Jansonienė Irena, \$2,500; Leparskas Romas, \$300; Matz Jerald ir Irena, \$200; Pautienienė Stasė, \$200; Sealey prof. Raphael, \$3,100; Simonis Jonas ir Marija, \$900; X, \$3,500; Urbutis Algimantas ir Dalia, \$1,250.
- 1x\$175 Drukeinis Romanas atm. įn.: Drukeiniene Joana, \$300.
- 1x\$200 Laucis dr. Augustinas, \$1,500.
- 1x\$1,000 Tarasevičienė Stefa testamentinis palikimas, \$4,000.
- 1x\$5,900 Kolupailos prof. Stepono studentų šalpos fondas: Masiokienė Filomena, \$10,000.

Iš viso 10,095

Lietuvių fondo pagrindiniam kapitalui iki 2001.IV.30 gauta aukų \$10,651,083.

Gautomis palikimais parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą — \$7,721,595
Palikimais gauta — \$5,580,613.

Padarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A-NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION. Visi remkime Lietuvių fondą, nes Lietuvių fondas remia lietuvių.

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

*Schedule subject to change without notice.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Pipirų ratelio“ gegužinėje mokytojai Egidijai Nefiodovienei mokinių vardu dėkojo Jūlytė Stropūtė (kairėje) ir Dainutė Polikaitytė.

Indrės Tījūnėlienės nuotr.

Yra dvi progos aplankyti Balzeko lietuvių kultūros muziejų – dalyvauti jubiliejiname 35 metų muziejaus minėjime ir susitikti su Vygaidu Ušacku, Lietuvos Respublikos ambasadoriumi Jungtinės Amerikos Valstijose, bei kitais Lietuvos pareigūnais. Susitikimas vyks birželio 16 dieną, šeštadienį, nuo 1 iki 3 val.p.p. Bus galima pasivaikinti, pasiklausti lietuviškos muzikos, susipažinti su muziejaus ekspozicijomis. Informacija tel. 773-582-6500. Muziejus yra įsikūręs 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629.

PLB LITUANISTIKOS KATEDROS BIČIULIAI

PLB Lituanistikos katedra norėtų padėkoti savo bičiuliams, kurie vienu ar kitu būdu 2000-2001 mokslo metais prisidėjo prie sėkmingos katedros veiklos, aukodami knygas, lentynas ir ypač savo laiką, globodami studentus, padėdami jiems, dalyvaudami doktorantūros komitetuose. Šiais metais katedros bičiuliai skelbiami: Algimantas Kezys, Vytautas ir Henrieta Vepštai, Dalia Sruogaitė, Pranutė ir Liūtas Mockūnai, Dalia ir dr. Jurgis Anyšai, Arvydas ir Audronė Tamuliai, Julius ir Birutė Lintakai, Marija ir Henrikas Paškevičiai, Jacqueline Mott ir Daniel Gasper, Nijolė Jankutė-Užubalienė, Modestas Saukaitis, prof. dr. Zenonas Rekašius, Aldona Buntinaitė, Pranė Šlutienė, Rimas Vėžys, Eglė Juodvalkė ir Henryk Skwar, Aurelija Dobrovolskienė, Giedrius Tamošiūnas, dr. Kostas Ostrauskas, prof. dr. Rimvydas Šilbajoris, prof. dr. Kęstutis Paulius Žygas.

V. K.

Ką galvoja Lietuvos jaunimas? Kun. dr. Kęstutis Trimakas jau daug metų dirba ir dėsto Lietuvoje. Jo studija, išspausdinta atskira knyga, bus sutikta penktadienį, birželio 15 d., 7 val. v. Ateitininkų namuose, Lemonte. Naują knygą aptars dr. Algis Norvilas. Knygos sutiktuves organizuoja Čikagos sendraugiai ateitininkai.

Vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“ birželio 13 d., trečiadienį, 2 val. p.p. paminėsime tragiškojo birželio įvykius. Kalbės Povilas Vaičekas, bus rodoma ir vaizduojama apie tremtinių vargus ir gyvenimo sąlygas. Susirinkime ir bendrai pagerbime brolius ir seses, žuvusius tremtyje.

Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lit. mokykla šį pavasarį į gyvenimą išleido 13 abiturientų. Kaip ir Čikagos lit. mokyklos, veikiančios Jaunimo centre, vadovybė atsiuntė visų baigusiuju nuotraukas ir trumpus aprašymus (o kad šiuo gražiu pavyzdžiu „užsikrėstų“ ir kitos lietuviškosios mokyklos!). Los Angeles abiturientų tėvų komitetas per Audronę M. Žemaitaitienę atsiuntė „Draugui“ auką – 130 dol., po dešimtinę už kiekvieną abiturientą. Nors mes žinias ir nuotraukas apie lietuviškąją švietimą spausdiname nemokamai, bet parama dienraščiui visuomet labai reikalinga, todėl už tokią dosnią auką nuoširdžiai dėkojame.

Evanstono vaisių ir daržovių turgus kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį vyksta University Place ir Oak Avenue sankryžoje. Mūgės tęsis iki spalio 27 d.

Čikagos botanikos sode (Chicago Botanical Garden) galite ne tik kiekvieną dieną apžiūrėti 24 žydinčius sodus, pasiklausti žinovo pasakojimų apie gėles ir augalus, pavalgyti, bet ir netikėtai patekti į specialius renginius. Birželio 16-17 d. nuo 10 val.r. iki 5 val.p.p. botanikos sode vyks Žolių festivalis, birželio 17 d. nuo 12 iki 5 val.p.p. – Rožių šventė. Nuo birželio 18 d. iki rugpjūčio 20 d. kiekvieną pirmadienį 7 val.v. skambės varpų muzika, o birželio 30 d. ir liepos 1 d. nuo 10 val.r. iki 6 val.p.p. bus surengtas Meno festivalis, kur įvairius iš gelių ir augalų padarytus dirbinius ar meno kūrinius augalų tema pardavinės daugiau kaip 100 dailininkų. Rugpjūčio 4-5 d. nuo 10 val.r. iki 5 val.p.p. Čikagos botanikos sode, kuris įsikūręs 1000 Lake Cook Road, Glencoe, IL, vyks Salsos festivalis. Daugiau informacijos tel. 847-835-5440.

Išvyką į Čikagos botanikos sodą, kuris įsikūręs Glencoe priemiestyje, ruošia Vyresniųjų lietuvių centras birželio 15 d., penktadienį. Autobusas išvyks iš „Seklyčios“ 9 val.r., sugrįš apie 2 val.p.p. Norint dalyvauti su grupe, prašome registruotis „Seklyčioje“ arba skambinti tel. 773-476-2655.

BALFas, kuris sovietų okupacijos metu pagal išgales šelpė Lietuvoje ir Sibire persekiojamus lietuvius, ir dabar padeda Lietuvoje ir Punske gyvenantiems vargšams bei našlaičiams. Tėvo dieną, birželio 17-ąją, sekmadienį, po Sumos, Švč. M. Marijos gimimo parapijos (Marquette Park) saleje BALFas ruošia cepelinų pietus. Atvykite pasivaikinti, pabendrauti ir savo dalyvavimu paremsite lietuvišką labdaros organizaciją. Marquette Parko BALFo skyriaus tel. 773-767-3401.

Dvi savaites visas 24 valandas viename iš Čikagos miesto centro pastatų vaidins ir gyvens keturi australų aktoriai, o praeiviai juos galės stebėti pro gatvės langą. Šią neįprastą akciją, pavadintą „Urban Dream Capsule“, matysite nuo birželio 12 iki 25 d., praeidami pro pastatą, įsikūrusio Sears on State, 2 N. State St., langą.

Liepos 4-ąją per Nepriklausomybės dienos šventę Evanstone paradas prasidės 2 val. p.p. nuo Central ir Central Park Avenue gatvių, ugnies salvės griaudės 9 val.v. Clark St. Beach vietovėje.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacijos priešatostoginis susirinkimas šaukiamas birželio 15 d., penktadienį, 6:30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos saleje. Kviečiami ne tik apylinkės namų savininkai, bet ir svečiai.

BALZEKO MUZIEJUJE – FOTOGRAFIJŲ PARODA

Balzeko lietuvių kultūros muziejus kviečia į amerikiečio fotografo Eric Futran parodą, pavadintą „Soul Food“ („Maistas sielai“). Parodos atidarymas įvyks birželio 22 dieną nuo 7 iki 9 val. vakaro. Atidarymo metu bus galima paskanauti vadinamojo „soul food“. Šią parodą rengia Čikagos kultūros departamentas.

Kiekviena tauta turi savo mėgiamus valgius – tuos, kuriuos galima būtų pavadinti „maistu sielai“ (soul food). Šiandien Amerikoje terminas „soul food“ paprasčiausiai reiškia Afrikos amerikiečių virtuvę. Norint gerai suprasti „soul food“ sampratą, reikia žinoti, koks yra tradicinis afrikietiškas maistas. Daug amerikietiško patiekalų yra atkėliavę iš Afrikos. Javai, ankštinės kultūros, sorgas, arbūzas, moliūgas, okra, lapiniai žalieji valgomieji augalai Afrikos kontinento augo jau keturi tūkstantčiai metų prieš mūsų erą. Baklažanai, agurkai, svogūnai ir česnakai yra kilę iš Afrikos. Vaisių Afrikoje, beje, auga mažai – laukinės citrinos, apelsinai, datulės ir figos.

Mėsos Afrikos gyventojai valgydavo palyginti mažai. Kasdienis jų maistas dažniausiai būdavo vegetariškas. XV amžiuje prasidėjus vergų prekybai, kartu su vergais iš Afrikos atkeliavo ir tradiciniai afrikiečių patiekalai, kurie neretai būdavo sveikesni ir suteikdavo daugiau energijos, nei riebus, saldus vergvaldžių maistas.

Bėgant amžiams, Amerikos afrikiečių patiekalai keitėsi. Kokie jie dabar, kodėl ji išlieka „maistu sielai“ – pasakoja Eric Futran fotografijos, darytos įvairiose Čikagos juodaodžių restoranuose ir valgyklėse.

Apsilankykite šioje parodoje, kuri suteiks galimybę, nors pažinti didelę dalį šio krašto kultūros – Amerikos afrikiečių.

Balzeko muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL, 60629, telefonas – 773-582-6500.

„Draugo“ knygynėlyje

Dar turime tokių knygų: F. Watt, L. Miles „Kasos ir papuošalai“ – 8 dol.;

K. Starke „Katės ir kaciukai“ – 8 dol.;

R. Gibson „Kaukės ir veidų dažymas“ – 8 dol.;

„Kaunas“ – 15 dol.;

„Kaunas. Transporto schema“ – 5 dol.;

A. Jankevičienė „Kauno architektūra“ (albumas) – 20 dol.;

„Kauno rajonas“ – 5 dol.;

„Kėdainiai and Environs“ – 20 dol.;

S. Moravskis „Keleri mano jaunystės metai Vilniuje“ – 10 dol.;

E. Spurgaitė „Kiaunės dvaro nebėra“ – 8 dol.

Prie kiekvienos knygos kainos prašome pridėti siuntimo mokestį – 3.95 dol. Jei užsiskaitėte dvi ar daugiau knygų, tuomet kiekvienos knygos siuntimo mokestis padidėja 1 doleriu.

Skelbimai

• 27 centai skambinant į Lietuvą, 5.5 cent JAV, 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokėstų. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais lietuviškai į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Čikagos lituanistinės mokyklos abiturientai per mokyklos baigimo šventę pjauna šventinį tortą. Iš kairės: Lina Dovilaite, Milda Plioplytė, Alina Meilytė, Rasa Miliūnaitė, Audra Brooks, Kristina Badaraitė, Jonas Genčius, Jonas Dusevičius, Julius Griauzdė, Gediminas Bielskus.

Dalios Badarienės nuotr.

Cicero Šv. Antano bažnyčios lietuviškų pamaldų choro vadovybė. I eilėje: muz. vargonininkė Jūratė Lukminienė ir choro bičiulis, buvęs vargonininkas Marijus Prapuolenis. II eilėje: choro valdybos narės Natalija Sodeikienė, Mėta Gabalienė ir pirm. Jonė Bobinienė.

CICERO LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ CHORAS

Didžiojoje Čikagoje ir jos apylinkėse esantiems bažnytiniam chorams suskaičiuoti pakanka penkių pirštų. Išnykus lietuvių parapijoms, išnyko ir chorai. Kitataučių perimtose lietuvių bažnyčiose sunku lietuviams išlaikyti savo pamaldas.

Taip vyksta ir Cicero Šv. Antano, lietuvių pastatytoje bažnyčioje. Pastaraisiais metais bažnyčiai vadovauja lietuviams nepalankus klebonas. Jis panaikino tradicinę lietuvių sekmadienio Sumą, palikdamas tik vieną Mišių pamaldą, kurias buvo užsimojęs nukelti į 7 val. ryto. Didelių pastangų dėka, lietuvių pamaldoms buvo išsiderėtas 9 val. r. laikas. Tiesa, kai kuriais atvejais, klebonas leido ir savaitės dienomis suruošti pamaldas vakarais. Bendrųjų pastangų dėka reikšmingas buvo ir yra lietuvių bažnytinis choro gyvavimas, tebesitęsiantis nuo pat bažnyčios pastatymo. 7 valandą ryto choro giedojimas nebebūtų buvęs įmanomas, ir pamaldų dalyvių skaičius būtų žymiai sumažėjęs. Nepalankus yra ir 9 val. r. Mišių laikas dirbantiesiems, nes nutraukia sekmadienio rytinį poilsį. Tačiau nenorint vi-

sai prarasti lietuviškų pamaldų, stengiamasi prisitaikyti ir melstis, chorui giedant ir vargonams grojant.

Dievo palaimos dėka Cicero lietuviai turi atsidadavusį iškilią kun. profesorių dr. Kęstutį Trimaką, religiniais reikalais besirūpinančių idealistų pasauliečių ir savo patvarų bažnytinį chorą. Bažnytinė muzika yra labai svarbus veiksnys religiniame gyvenime. Chorinis giedojimas, palydimas vargonų, apgaubia šventiška nuotaika, o girdimi giesmių žodžiai dvasiškai visus įjungia į bendrą maldą. Juk ir dabartinis popiežius Jonas Paulius II gyrė bažnytinį giedojimą ir vargonų muziką.

Ciceriškiai giliai vertina lietuviškų pamaldų chorą ir jo nepailstančią pirmininkę Jonę Bobinienę. Gerai, kad į prarėmusias choristų gretas, nors ir ne žymiai, jungiasi naujieji ateiviai, daugiausia moterys. Yra labai reikalinga, kad į chorą įsijungtų daugiau vyrų. Gražų pavyzdį rodo buvęs choro vadovas ir vargonininkas Marijus Prapuolenis, neretai drauge giedodamas bei padėdamas jo pareigas perėmusiems, iš Lietuvos atvykusioms muzikėms priprasti prie

vargonų — anksčiau Giedrei Nedveckienei, čia gražiai pasireiškusiai vadovaujant chorui ir giedant solo, o dabar Jūratei Lukminienei. Malonu, kad bažnytinės muzikos mylėtojai palaiko Cicero lietuviškų pamaldų giedojimą, tai — nuoširdus choro bičiulis Jonas Rugelis, ir per didžiąsias šventes atvykstantys Čikagos Lietuvių operos choro dainininkai Eglė Rukštelė, Bronius Žukauskas, buvusi choristė Nijolė Pračkailaitė ir kt. Praeitų Velykų Prisikėlimo iškilmės paliko gražų išpūdį. Choras, nors ir negausus, bet balsingas ir muzikiniai gerai paruoštas, su svečiais giesmininkais savo giesmėmis jautriai prisidėjo prie velykinio džiaugsmo įprasminimo. Už tai prie altoriaus kun. K. Trimakas po Prisikėlimo pamaldų, nuoširdžiai dėkojo chorui. Plojimais taip pat pritare visa bažnyčia. Pažymėtina, kad šia proga solo giesmę atliko būsima solistė Rima Žukauskaitė, teikianti gerų viltų ateitčiai.

Choro nariai tarpusavyje draugiškai bendrauja ir pasisvečiuoja. Velykų proga choro pirm. Jonė Bobinienė ir valdybos narės Natalija Sodeikienė bei Mėta Gabalienė, visoms choristėms padedant, suruošė choro Velykų pusryčius, į kuriuos pasikvietė choro rėmėjus ir draugus. Pusryčiuose dalyvavo kun. K. Trimakas, nuolatiniai mecenatai dr. Petras Kisielius ir inž. Kostas Dočkus, lietuviškų pamaldų tvarkytoja Aldona Zailskaitė ir kiti.

Choro pirm. J. Bobinienė jautriai padėjo choro mecenatams, vadovams bei choristams ir kartu su LB Kultūros tarybos pirm. Marija Remiene apdovanojo juos rožėmis. Dr. P. Kisielius ilgesniame žodyje įvertino choro reikšmę. Verta choristams dėkoti už skiriamą laiką repeticijomis ir, nepaisant nepalankaus oro, žiemos rytais užpustytų kelių, už jų atvykimą giedoti.

Kol ciceriečiai turės kun. K. Trimaką ir geravalių choristų, tol Šv. Antano bažnyčioje skambės lietuviškos giesmės.

B. Motušienė

ATIDARYTA J. TAMULAIČIO FOTOGRAFIJŲ PARODA

Kas yra Jonas Tamulaitis, „Draugo“ skaitytojai, be abejo, gerai žino, nes jo darytas fotografijas dažnai gali matyti šio dienraščio (o taip pat ir kitų mūsų laikraščių) puslapiuose.

Jis nėra meninės fotografijos atstovas, jo mėgstama šaka — dokumentika, reporterinės nuotraukos. Kaip oficialiai sakoma — jis yra metraštininkas.

Ir štai birželio 1 d. vakarą Čiurlionio galerijoje, įsikūrusioje Jaunimo centre, buvo atidaryta J. Tamulaičio fotografijų paroda, pavadinta „Čikagos lietuviai“ (visuomeninis-kultūrinis gyvenimas).

Trys erdvūs galerijos kambariai pajėgę sutalpinti tik dalelę J. Tamulaičio fotografijų, kurias jis daro jau ne vieną dešimtmetį. Čia išstatyta 140 nuotraukų, kurias atrinkti padėjo parodos katalogą paruošusi Skirmantė Miglinienė.

Nuo galerijos sienų žvelgė daug lietuviškų veidų, kuriuos J. Tamulaitis fotografavo, o Čikagos lietuviai juos gyvus daugelį metų galėjo matyti. Tai vis lietuviškos veiklos puoselėtojai, vienaip ar kitaip traukę visuomeninio, kultūrinio ar politinio gyvenimo vėžimą.

Be Čikagos lietuvių, čia matome ir žymiąsias Lietuvos politines figūras, o taip pat ir

vieną kitą amerikietį ar kitatautį. Jeigu dabartinį Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų galima dar vadinti čikagietiu, tai buvusio prezidento Algirdo Brazausko ir buvusio Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio tokiais nepavadinsi. Tačiau ir jų nuotraukų šioje parodoje kažkodėl yra neproporcingai daug. Mūsų nuomone, čia derėjo parodyti daugiau Čikagos lietuvių darbuotojų ar net paprastų tautiečių.

Beje, ši paroda dar yra tik antroji J. Tamulaičio personalinė paroda ne vien tik Čikagoje, bet ir apskritai Amerikoje — pirmoji buvo surengta irgi Čiurlionio galerijoje 1999-aisiais ir išskirtinai pašvęsta Čikagos lietuvių operai. Žymiai daugiau fotografo parodų buvo suruošta Lietuvoje. Pirmą kartą jo fotografijos buvo parodytos 1992 m., o po to — 1999 m. J. Tamulaičio parodos pabuvojo Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Klaipėdoje, Panevėžyje, Druskininkuose.

Birželio 1 d. vakarą vyksiančiame J. Tamulaičio parodos atidaryme ši fotografa ir jo darbus susirinkusiems pristatė menišką fotografijos atstovą Algimantą Kezys. Jis čia taip kalbėjo:

„Tamulaitis priklauso tai fotomenininkų grupei, kurią vadiname dokumentininkais ar reportažininkais. Kokių esteti-

nių bruožų dokumentininkas privalo laikytis, kad jo nufotografuotas eilinis vyksmas, žmogus ar žmonių grupė pakiltų iki vadinamojo meniškumo?

Sakyčiau, kad norint paprastą kasdieninio gyvenimo vaizdą pateikti meniškai, reikia kreipti dėmesį į štai kokius dokumentalumo estetiką pabrėžiančius elementus: pirmą — tvarkingą kompoziciją ir antrą — siužeto svarbą. Vienas su kitu turi rištis ir dariniai bendrauti, siekiant eilinio gyvenimo epizodą pritraukti prie estetinio jausmą žadinančių poreikių.

Toliau A. Kezys akcentavo, jog apie tokių fotografijų svarbą lemiamą žodį tars istorija tik po kiek laiko. „Ir tada pamatysime, kad šios nuotraukos jau bus tapusios istorinėmis, jų dokumentalumas pavirs brangenybe ir jų estetika igaus visai kitus bruožus, kurie šiandien nuo mūsų gal ir slepiasi“, — taip kalbėjo A. Kezys.

Beje, dar šiemet tiek J. Tamulaičio dokumentinės fotografijos, tiek A. Kezio Čikagos miesto vaizdai keliaus į Lietuvą, kur bus atidaryta Vilniaus-Čikagos — susigiminavusių miestų fotoparoda.

Jeigu dar kas nors nespėjo J. Tamulaičio fotografijų pamatyti, tą dar gali padaryti. Juk su šiomis nuotraukomis susipažinti vis dėlto verta!

Edvardas Šulaitis